

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

द्वितीय काण्डे – षष्ठः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated August 31, 2021

1. This replaces the earlier version 0.0 dated August 18, 2018
2. This version has been updated with the errors found and reported till August 15, 2021.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st Version Number   0.0 dated August 18, 2018

Table of Contents

2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	4
2.6 द्वितीय काण्डे षष्ठः प्रश्नः – अवशिष्टकर्माभिधानं	4

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

2 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः

2.6 द्वितीय काण्डे षष्ठः प्रश्नः – अवशिष्टकर्माभिधानं

T.S.2.6.1.1 - Kramam

स॒मि॒धो॑ य॒जति॑ । स॒मि॒ध इति॑ स॒म् – इ॒धः॑ । य॒जति॑ व॒स॒न्त॒म् ।
व॒स॒न्त॒मे॒व । ए॒व॒र्तू॒नाम् । ऋ॒तू॒ना॒म॒व । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे त॒नू॒न॒पा॒त॒म् ।
त॒नू॒न॒पा॒तं य॑जति । त॒नू॒न॒पा॒त॒मि॒ति त॒नू – न॒पा॒त॒म् । य॒जति॑ ग्री॒ष्म॒म् ।
ग्री॒ष्म॒मे॒व । ए॒वा॒व । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध इ॒डः॑ । इ॒डो य॒जति॑ ।
य॒जति॑ व॒र्षाः॑ । व॒र्षा ए॒व । ए॒वा॒व । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे ब॒र्हिः॑ ।
ब॒र्हिर् य॒जति॑ । य॒जति॑ श॒र॒द॒म् । श॒र॒द॒मे॒व । ए॒वा॒व । अ॒व रु॒न्धे ।
रु॒न्धे स्वा॒हा॒का॒र॒म् । स्वा॒हा॒का॒रं य॑जति । स्वा॒हा॒का॒र॒मि॒ति
स्वा॒हा – का॒र॒म् । य॒जति॑ हे॒म॒न्त॒म् । हे॒म॒न्त॒मे॒व । ए॒वा॒व ।
अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे त॒स्मा॒त् । त॒स्मा॒त् स्वा॒हा॒कृ॒ताः । स्वा॒हा॒कृ॒ता
हे॒म॒न् । स्वा॒हा॒कृ॒ता इति॑ स्वा॒हा – कृ॒ताः॑ । हे॒म॒न् प॒श॒वः॑ ।
प॒श॒वो॒ऽव । अ॒व सी॒द॒न्ति॑ । सी॒द॒न्ति॑ स॒मि॒धः॑ । स॒मि॒धो य॒जति॑ ।

स॒मि॒ध इति॑ सं-इ॒धः । य॒ज॒त्यु॒षसः॑ । उ॒षस॑ ए॒व । ए॒व दे॒वता॑नाम् ।
 दे॒वता॑नाम॒व । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे त॒नू॒नपा॑तम् । त॒नू॒नपा॑तं य॒जति॑ ।
 त॒नू॒नपा॑तमि॒ति त॒नू॒ – नपा॑तम् । य॒ज॒ति य॒ज्ञम् । य॒ज्ञमे॒व । ए॒वा॒व ।
 अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्ध इ॒डः । १ (50/56)

T.S.2.6.1.2 - Kramam

इ॒डो य॒जति॑ । य॒ज॒ति प॒शून् । प॒शू॒ने॒व । ए॒वा॒व । अ॒व रु॒न्धे ।
 रु॒न्धे ब॒र्हिः । ब॒र्हिर् य॒जति॑ । य॒ज॒ति प्र॒जाम् । प्र॒जामे॒व ।
 प्र॒जामि॒ति प्र – जा॑म् । ए॒वा॒व । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे स॒मा॒नय॑ते ।
 स॒मा॒नय॑त उ॒पभृ॑तः । स॒मा॒नय॑त इति॑ सं-आ॒नय॑ते । उ॒पभृ॑तस्ते॒जः ।
 उ॒पभृ॑त इत्यु॒प – भृ॑तः । ते॒जो वै । वा आ॒ज्यम् । आ॒ज्यम् प्र॒जाः ।
 प्र॒जा ब॒र्हिः । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । ब॒र्हिः प्र॒जासु॑ । प्र॒जास्वे॒व ।
 प्र॒जास्वि॒ति प्र – जा॑सु । ए॒व ते॒जः । ते॒जो द॑धाति । द॒धाति॑
 स्वा॒हाका॑रम् । स्वा॒हाका॑रं य॒जति॑ । स्वा॒हाका॑रमि॒ति स्वा॒हा-का॑रम् ।
 य॒ज॒ति वा॒चम् । वा॒चमे॒व । ए॒वा॒व । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे द॑श ।
 द॑श स॒म् । सं प॑द्यन्ते । प॒द्यन्ते॑ द॒शाक्ष॑रा । द॒शाक्ष॑रा वि॒राट् ।
 द॒शाक्ष॑रेति॑ द॑श – अ॒क्षरा॑ । वि॒राड॑न्नम् । वि॒राडि॑ति वि – राट् ।

अ॒न्नं वि॒राट् । वि॒राड् वि॒राजा॑ । वि॒राडि॑ति वि – राट् । वि॒राजै॒व ।
 वि॒राजे॑ति वि – राजा॑ । ए॒वान्नाद्य॑म् । अ॒न्नाद्य॑मव ।
 अ॒न्नाद्य॑मित्य॒न्न – अद्य॑म् । अव॑ रुन्धे । रुन्धे॑ स॒मिधः॑ । स॒मिधो॑
 यज॑ति । स॒मिध इति॑ सं – इ॒धः । य॒ज॒त्यस्मि॒न् । अ॒स्मिन्ने॒व ।
 ए॒व लो॒के । लो॒के प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठ॑ति । तिष्ठ॑ति त॒नून॑पातम् ।
 त॒नून॑पातं य॑जति । त॒नून॑पा॒तमि॒ति त॒नू – न॑पातम् ।

यज॑ति य॒ज्ञे । 2 (50/63)

T.S.2.6.1.3 - Kramam

य॒ज्ञ ए॒व । ए॒वान्तरि॑क्षे । अ॒न्तरि॑क्षे प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठ॑ति । तिष्ठ॑तीडः ।
 इ॒डो यज॑ति । य॒ज॒ति प॒शुषु॑ । प॒शुष्वे॒व । ए॒व प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठ॑ति ।
 तिष्ठ॑ति ब॒र्हिः । ब॒र्हिर् यज॑ति । य॒ज॒ति ये । य ए॒व । ए॒व दे॒वया॑नाः ।
 दे॒वया॑नाः प॒न्थानः॑ । दे॒वया॑ना इति॑ दे॒व – या॑नाः । प॒न्थान॑स्तेषु ।
 तेष्वे॒व । ए॒व प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठ॑ति । तिष्ठ॑ति स्वा॒हाका॑रम् ।
 स्वा॒हाका॑रं य॑जति । स्वा॒हाका॑रमि॒ति स्वा॒हा – का॑रम् ।
 यज॑ति सु॒वर्गे॑ । सु॒वर्ग ए॒व । सु॒वर्ग इति॑ सु॒वः – गे॑ । ए॒व लो॒के ।
 लो॒के प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठ॑ति । तिष्ठ॑त्ये॒ताव॑न्तः । ए॒ताव॑न्तो वै ।

वै दे॒वलो॒काः । दे॒वलो॒कास्तेषु॑ । दे॒वलो॒का इति॑ दे॒व – लो॒काः ।
 ते॒ष्वे॒व । ए॒व यथा॑पूर्वम् । यथा॑पूर्वम् प्रति॑ । यथा॑पूर्वमिति॑
 यथा – पूर्वम् । प्रति॑ तिष्ठति॑ । तिष्ठति॑ दे॒वा॒सुराः । दे॒वा॒सुरा ए॒षु ।
 दे॒वा॒सुरा इति॑ दे॒व – अ॒सुराः । ए॒षु लो॒केषु॑ । लो॒केष्वस्पर्द्ध॑न्त ।
 अ॒स्पर्द्ध॑न्त ते । ते दे॒वाः । दे॒वाः प्र॒याजैः । प्र॒याजैरे॒भ्यः । प्र॒याजैरिति॑
 प्र – या॒जैः । ए॒भ्यो लो॒केभ्यः॑ । लो॒केभ्यो ऽसुरा॑न् । अ॒सुरा॑न् प्र ।
 प्रा॒णुद॑न्त । अ॒नुद॑न्त तत् । तत् प्र॒याजा॑नाम् । प्र॒याजा॑नाम्
 प्र॒याज॑त्वम् । प्र॒याजा॑नामिति॑ प्र – या॒जाना॑म् । 3 (50/58)

T.S.2.6.1.4 - Kramam

प्र॒याज॑त्वं य॒स्य । प्र॒याज॑त्वमिति॑ प्र॒याज – त्वम् । य॒स्यै॒वम् ।
 ए॒वं वि॒दुषः॑ । वि॒दुषः॑ प्र॒याजाः॑ । प्र॒याजा॑ इ॒ज्यन्ते॑ । प्र॒याजा॑ इति॑
 प्र – या॒जाः । इ॒ज्यन्ते॑ प्र । प्रै॒भ्यः । ए॒भ्यो लो॒केभ्यः॑ । लो॒केभ्यो
 भ्रातृ॑व्यान् । भ्रातृ॑व्यान् नुद॑ते । नुद॑ते ऽभि॒क्राम॑म् । अ॒भि॒क्राम॑म् जुहोति॑ ।
 अ॒भि॒क्राम॑मित्य॒भि – क्राम॑म् । जुहो॑त्य॒भिजि॑त्यै । अ॒भिजि॑त्यै यः ।
 अ॒भिजि॑त्या इत्य॒भि – जि॑त्यै । यो वै । वै प्र॒याजा॑नाम् ।
 प्र॒याजा॑नाम् मिथु॑नम् । प्र॒याजा॑नामिति॑ प्र – या॒जाना॑म् । मिथु॑नं वे॒द ।

वे॒द प्र॑ । प्र॒ प्र॒जया॑ । प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ । प्र॒जये॑ति प्र – जया॑ ।
 प॒शुभिर् मि॒थुनैः॑ । प॒शुभिरि॑ति प॒शु – भिः॑ । मि॒थुनैर् जा॑यते ।
 जा॒यते॑ स॒मिधः॑ । स॒मिधो॑ ब॒ह्वीः । स॒मिध इति॑ सं – इ॒धः ।
 ब॒ह्वीरि॑व । इ॒व य॒जति॑ । य॒जति॑ त॒नून॑पा॒तम् । त॒नून॑पा॒तमे॑कम् ।
 त॒नून॑पा॒तमि॑ति त॒नू – न॑पा॒तम् । ए॒कमि॑व । इ॒व मि॒थुन॑म् ।
 मि॒थुन॑म् तत् । तदि॒डः । इ॒डो ब॒ह्वीः । ब॒ह्वीरि॑व । इ॒व य॒जति॑ ।
 य॒जति॑ ब॒र्हिः । ब॒र्हिरे॑कम् । ए॒कमि॑व । इ॒व मि॒थुन॑म् ।
 मि॒थुन॑म् तत् । तदे॒तत् । ए॒तद्वै । वै प्र॒याजा॑नाम् । प्र॒याजा॑नाम्
 मि॒थुन॑म् । प्र॒याजा॑ना॒मिति॑ प्र – या॒जाना॑म् । मि॒थुनं॑ यैः । य ए॒वम् ।
 ए॒वं वै॑ वे॒द । वे॒द प्र॑ । प्र॒ प्र॒जया॑ । 4 (50/60)

T.S.2.6.1.5 - Kramam

प्र॒जया॑ प॒शुभिः॑ । प्र॒जये॑ति प्र – जया॑ । प॒शुभिर् मि॒थुनैः॑ ।
 प॒शुभिरि॑ति प॒शु – भिः॑ । मि॒थुनैर् जा॑यते । जा॒यते॑ दे॒वाना॑म् ।
 दे॒वानां॑ वै । वा अ॒निष्टाः॑ । अ॒निष्टा दे॒वताः॑ । दे॒वता॑ आ॒सन् ।
 आ॒सन्त॑थ । अ॒थासु॑राः । अ॒सुरा॑ य॒ज्ञम् । य॒ज्ञम॑जिघा॒ञ्सन् ।
 अ॒जिघा॒ञ्सन् ते॑ । ते दे॒वाः । दे॒वा गा॑य॒त्रीम् । गा॒यत्रीं॑ वि॒ । व्यौ॑हन् ।

द्वितीय काण्डे – षष्ठः प्रश्नः – (TS 2.6)

औ॒हन् प॒ञ्च । प॒ञ्चाक्ष॑राणि । अ॒क्षरा॑णि प्रा॒चीना॑नि । प्रा॒चीना॑नि
त्री॒णि । त्री॑णि प्र॒तीची॑नानि । प्र॒तीची॑नानि त॒तः । त॒तो वर्म॑ ।
वर्म॑ य॒ज्ञाय॑ । य॒ज्ञाया॑भवत् । अ॒भवद् वर्म॑ । वर्म॑ यज॒मानाय॑ ।
यज॒मानाय॑ यत् । यत् प्र॒याजा॑नू॒याजाः । प्र॒याजा॑नू॒याजा इ॒ज्यन्ते॑ ॥
प्र॒याजा॑नू॒याजा इति॑ प्र॒याज – अ॒नूया॑जाः । इ॒ज्यन्ते॑ वर्म॑ । वर्मे॑व ।
ए॒व तत् । तद् य॒ज्ञाय॑ । य॒ज्ञाय॑ क्रि॒यते । क्रि॒यते॑ वर्म॑ । वर्म॑ यज॒मानाय॑
। यज॒मानाय॑ भ्रातृ॒व्याभि॑भू॒त्यै । भ्रातृ॒व्याभि॑भू॒त्यै तस्मा॑त् ॥
भ्रातृ॒व्याभि॑भू॒त्या इति॑ भ्रातृ॒व्य – अ॒भिभू॒त्यै । तस्मा॑द् वरू॒थम् ।
वरू॒थम् पु॒रस्ता॑त् ॥ पु॒रस्ता॑द् वर्॒षीयः॑ । वर्॒षीयः॑ प॒श्चात् ।
प॒श्चाद् ध॒सीयः॑ । ह॒सीयो॑ दे॒वाः । दे॒वा वै । वै पु॒रा । पु॒रा रक्षो॑भ्यः ।
रक्षो॑भ्य इति॑ । रक्षो॑भ्य इति॑ रक्षः – भ्यः । 5 (50/55)

T.S.2.6.1.6 - Kramam

इति॑ स्वा॒हाका॑रेण । स्वा॒हाका॑रेण प्र॒याजे॑षु । स्वा॒हाका॑रेणेति॑
स्वा॒हा – का॑रेण । प्र॒याजे॑षु य॒ज्ञम् । प्र॒याजे॑ष्विति॑ प्र – या॒जे॑षु ।

य॒ज्ञ॒ꣳ स॒ꣳस्था॒प्यम् । स॒ꣳस्था॒प्यम॒पश्य॑न् । स॒ꣳस्था॒प्यमि॒ति
 सं - स्था॒प्यम् । अ॒पश्य॑न् तम् । तꣳ स्वा॒हाका॒रेण॑ । स्वा॒हाका॒रेण॑
 प्र॒याजे॑षु । स्वा॒हाका॒रेणे॒ति स्वा॒हा - का॒रेण॑ । प्र॒याजे॑षु सम् ।
 प्र॒याजे॑ष्वि॒ति प्र - या॒जेषु॑ । सम॑स्था॒पय॑न् । अ॒स्था॒पय॑न् वि ।
 वि वै । वा ए॒तत् । ए॒तद् य॒ज्ञम् । य॒ज्ञम् छि॑न्दन्ति । छि॑न्दन्ति यत् ।
 यथ् स्वा॒हाका॒रेण॑ । स्वा॒हाका॒रेण॑ प्र॒याजे॑षु । स्वा॒हाका॒रेणे॒ति
 स्वा॒हा - का॒रेण॑ । प्र॒याजे॑षु स॒ꣳस्था॒पय॑न्ति । प्र॒याजे॑ष्वि॒ति
 प्र - या॒जेषु॑ । स॒ꣳस्था॒पय॑न्ति प्र॒याजा॑न् । स॒ꣳस्था॒पय॑न्ती॒ति
 सं - स्था॒पय॑न्ति । प्र॒याजा॑नि॒ष्ट्वा । प्र॒याजा॑नि॒ति प्र - या॒जान् ।
 इ॒ष्ट्वा ह॒वीꣳषि॑ । ह॒वीꣳष्य॑भि । अ॒भि घा॑रयति । घा॑रयति य॒ज्ञस्य॑ ।
 य॒ज्ञस्य॑ स॒न्तत्यै॑ । स॒न्तत्या॑ अथो॑ । स॒न्तत्या॑ इति॑ सं - तत्यै॑ ।
 अथो॑ ह॒विः । अथो॑ इत्यथो॑ । ह॒विरे॒व । ए॒वाकः॑ । अ॒कर॑थो॑ ।
 अथो॑ यथा॒पूर्वम्॑ । अथो॑ इत्यथो॑ । यथा॒पूर्व॑मुप । यथा॒पूर्व॑मि॒ति
 यथा - पूर्॒वम् । उपै॑ति । ए॒ति पि॒ता । पि॒ता वै । वै प्र॒याजाः॑ ।
 प्र॒याजाः॑ प्र॒जा । प्र॒याजा॑ इति॑ प्र - या॒जाः । प्र॒जा ऽनू॑या॒जाः ।

प्र॒जेति॑ प्र – जा । अ॒नू॒या॒जा यत् । अ॒नू॒या॒जा इत्य॑नु – या॒जाः ।
यत् प्र॒या॒जान् । प्र॒या॒जानि॑ष्ट्वा । प्र॒या॒जानि॑ति प्र – या॒जान् ।
इ॒ष्ट्वा ह॒वी॒षि॑ । ह॒वी॒ष्य॑भि॒घार॑यति । अ॒भि॒घार॑यति पि॒ता ।
अ॒भि॒घार॑यतीत्य॒भि – घा॑रयति । पि॒तैव॑ । ए॒व तत् । तत् पु॒त्रेण॑ ।
पु॒त्रेण॑ सा॒धार॑णम् ( ) । सा॒धार॑णम् कुरु॑ते । 6 (50/68)

T.S.2.6.1.7 - Kramam

कुरु॑ते तस्मा॑त् । तस्मा॑दाहुः । आ॒हुर् यः । यश्च॑ । चै॒वम् । ए॒वं वे॑द ।
वे॒द यः । यश्च॑ । च॒ न । न क॑था । क॒था पु॒त्रस्य॑ । पु॒त्रस्य॑ के॒वलम् ।
के॒वलम् क॑था । क॒था सा॒धार॑णम् । सा॒धार॑णम् पि॒तुः । पि॒तुरि॑ति ।
इत्य॑स्क॒न्नम् । अ॒स्क॒न्नमे॒व । ए॒व तत् । तद् यत् । यत् प्र॒या॒जेषु॑ ।
प्र॒या॒जेष्वि॑ष्टेषु । प्र॒या॒जेष्वि॑ति प्र – या॒जेषु॑ । इ॒ष्टेषु॑ स्क॒न्दति॑ ।
स्क॒न्दति॑ गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्र्यै॒व । ए॒व ते॒न । ते॒न गर्भ॑म् । गर्भ॑म् ध॒त्ते ।
ध॒त्ते सा॑ । सा प्र॒जाम् । प्र॒जाम् प॒शून् । प्र॒जामि॑ति प्र – जा॒म् ।
प॒शून् यज॑मानाय । यज॑मानाय प्र । प्र॒ जन॑यति ।
जन॑यतीति॑ जनयति ॥ 7 (35/37)

(यजति यज्ञमेवाव रुन्धे – तनूनपातं यजति – प्रयाजाना – मेवं
वैद प्र – रक्षोभ्यः – साधारणं – पञ्चत्रिंशच्च) (A1)

T.S.2.6.2.1 - Kramam

चक्षुषी वै । चक्षुषी इति चक्षुषी । वा एते । एते यज्ञस्य ।
एते इत्येते । यज्ञस्य यत् । यदाज्यभागौ । आज्यभागौ यत् ।
आज्यभागावित्याज्य – भागौ । यदाज्यभागौ । आज्यभागौ यजति ।
आज्यभागावित्याज्य – भागौ । यजति चक्षुषी । चक्षुषी एव ।
चक्षुषी इति चक्षुषी । एव तत् । तद् यज्ञस्य । यज्ञस्य प्रति ।
प्रति दधाति । दधाति पूर्वाब्धे । पूर्वाब्धे जुहोति । पूर्वाब्ध इति
पूर्व – अब्धे । जुहोति तस्मात् । तस्मात् पूर्वाब्धे । पूर्वाब्धे चक्षुषी ।
पूर्वाब्ध इति पूर्व – अब्धे । चक्षुषी प्रबाहुक् । चक्षुषी इति चक्षुषी ।
प्रबाहुग् जुहोति । प्रबाहुगिति प्र – बाहुक् । जुहोति तस्मात् ।
तस्मात् प्रबाहुक् । प्रबाहुक् चक्षुषी । प्रबाहुगिति प्र – बाहुक् ।
चक्षुषी देवलोकम् । चक्षुषी इति चक्षुषी । देवलोकं वै ।
देवलोकमिति देव – लोकम् । वा अग्निना । अग्निना यजमानः ।
यजमानोऽनु । अनु पश्यति । पश्यति पितृलोकम् ।

पितृ॒लो॒कꣳ सोमे॑न । पितृ॒लो॒कमि॑ति पितृ॒-लो॒कम् । सोमे॑नोत्तरार्द्धे ।
 उत्तरार्द्धे॑ अ॒ग्नये॑ । उत्तरार्द्धे॑ इत्युत्तर – अ॒र्द्धे । अ॒ग्नये॑ जुहोति । जुहोति॑
 दक्षिणार्द्धे॑ । दक्षिणार्द्धे॑ सोमा॑य । दक्षिणार्द्धे॑ इति दक्षिण – अ॒र्द्धे ।
 सोमा॑यैवम् । ए॒वमि॑व । इ॒व हि । हीमौ॑ । इ॒मौ लो॒कौ । लो॒काव॑नयोः ।
 अ॒नयो॑र् लो॒कयोः॑ । लो॒कयो॑रनु॒ख्यात्यै॑ । अ॒नु॒ख्यात्यै॑ रा॒जानौ॑ ।
 अ॒नु॒ख्यात्या॑ इत्यनु॑ – ख्यात्यै॑ । रा॒जानौ॑ वै । वा ए॒तौ ।
 ए॒तौ दे॒वता॑नाम् । दे॒वता॑नां यत् । 8 (50/66)

T.S.2.6.2.2 - Kramam

यद॒ग्नी॒षोमौ॑ । अ॒ग्नी॒षोमा॑वन्तरा । अ॒ग्नी॒षोमा॑वित्यग्नी – सोमौ॑ ।
 अ॒न्तरा॑ दे॒वताः॑ । दे॒वता॑ इज्येते । इज्येते॑ दे॒वता॑नाम् ।
 इज्येते॑ इतिज्येते॑ । दे॒वता॑नां वि॒धृत्यै॑ । वि॒धृत्यै॑ तस्मात् । वि॒धृत्या॑
 इति॑ वि – धृत्यै॑ । तस्माद् रा॒ज्ञा । रा॒ज्ञा म॒नुष्याः॑ । म॒नुष्या॑ वि॒धृताः॑ ।
 वि॒धृता॑ ब्रह्मवादिनः । वि॒धृता॑ इति॑ वि-धृताः । ब्रह्मवादिनो॑ वदन्ति ।
 ब्रह्मवादिन॑ इति॑ ब्रह्म – वादिनः । वदन्ति॑ किम् । किम् तत् ।
 तद् य॒ज्ञे । य॒ज्ञे यज॑मानः । यज॑मानः कुरुते । कुरुते॑ येन ।
 येना॒न्यतो॑दतः । अ॒न्यतो॑दतश्च । अ॒न्यतो॑दत इत्यन्यतः – द॒तः ।

च प॒शून् । प॒शून् दा॒धार । दा॒धारो॒भयतो॑दतः । उ॒भयतो॑दतश्च ।
 उ॒भयतो॑दत इत्यु॒भयतः – द॒तः । चेति॑ । इत्यृ॒चम् । ऋ॒चम॒नूच्य॑ ।
 अ॒नूच्याज्य॑भागस्य । अ॒नूचेत्यनु॑-उ॒च्य । आ॒ज्यभाग॑स्य जुषा॒णेन॑ ।
 आ॒ज्यभाग॑स्येत्याज्य – भा॒गस्य॑ । जुषा॒णेन॑ यजति॑ । यजति॑ तेन॑ ।
 तेनान्यतो॑दतः । अन्यतो॑दतो दा॒धार । अन्यतो॑दत इत्यन्यतः – द॒तः ।
 दा॒धारर्च॑म् । ऋ॒चम॒नूच्य॑ । अ॒नूच्य॑ ह॒विषः॑ । अ॒नूच्येत्यनु॑ – उ॒च्य ।
 ह॒विष॑ ऋ॒चा । ऋ॒चा यजति॑ । यजति॑ तेन॑ । तेनो॒भयतो॑दतः ।
 उ॒भयतो॑दतो दा॒धार । उ॒भयतो॑दत इत्यु॒भयतः – द॒तः । दा॒धार
 मूर्द्ध॒न्वती॑ । मूर्द्ध॒न्वती॑ पुरो॒नुवा॒क्या॑ । मूर्द्ध॒न्वतीति॑ मूर्द्ध॒न् – वती॑ ।
 पुरो॒नुवा॒क्या॑ भवति॑ । पुरो॒नुवा॒क्येति॑ पुरः – अ॒नुवा॒क्या॑ ।
 भवति॑ मूर्द्ध॒नम् । मूर्द्ध॒नमे॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒नꣳ स॒मा॒ना॒नाम् ।
 स॒मा॒ना॒नाम् करोति॑ । करोति॑ नि॒यु॒त्व॒त्या । 9 (50/64)

T.S.2.6.2.3 - Kramam

नि॒यु॒त्व॒त्या यजति॑ । नि॒यु॒त्व॒त्येति॑ नि – यु॒त्व॒त्या । यजति॑ भ्रातृ॒व्यस्य॑ ।
 भ्रातृ॒व्यस्यै॒व । ए॒व प॒शून् । प॒शून् नि॑ । नि यु॒वते॑ । यु॒वते॑ के॒शिन॑म् ।
 के॒शिनꣳ ह॑ । ह दा॒र्भ्यम् । दा॒र्भ्यम् के॒शी । के॒शी सा॒त्य॒कामिः॑ ।

सा॒त्य॒का॒मि॒रुवा॒च । सा॒त्य॒का॒मि॒रि॒ति सा॒त्य – का॒मिः ।
 उ॒वा॒च स॒प्त॒प॒दाम् । स॒प्त॒प॒दाम् ते । स॒प्त॒प॒दा॒मि॒ति स॒प्त – प॒दाम् ।
 ते श॒क्व॒रीम् । श॒क्व॒री॒ऽश्वः । श्वो॒ य॒ज्ञे । य॒ज्ञे प्र॒यो॒क्ता॒से ॥
 प्र॒यो॒क्ता॒से य॒स्यै ॥ प्र॒यो॒क्ता॒स इति॑ प्र – यो॒क्ता॒से ॥ य॒स्यै वी॒र्ये॑ण ।
 वी॒र्ये॑ण प्र । प्र जा॒तान् । जा॒तान् भ्रातृ॑व्यान् । भ्रातृ॑व्यान् नु॒दते॑ । नु॒दते॑
 प्रति॑ । प्रति॑ जनि॒ष्यमा॑णान् । जनि॒ष्यमा॑णान् य॒स्यै ॥ य॒स्यै वी॒र्ये॑ण ।
 वी॒र्ये॑णो॒भयोः॑ ॥ उ॒भयो॑र् लो॒कयोः॑ ॥ लो॒कयो॑र् ज्योतिः॑ ।
 ज्योति॑र् ध॒त्ते । ध॒त्ते य॒स्यै ॥ य॒स्यै वी॒र्ये॑ण । वी॒र्ये॑ण पू॒र्वा॒र्द्धेन॑ ।
 पू॒र्वा॒र्द्धेना॑न॒ड्वान् । पू॒र्वा॒र्द्धेने॑ति पू॒र्व – अ॒र्द्धेन॑ । अ॒न॒ड्वान् भु॒नक्ति॑ ।
 भु॒नक्ति॑ जघना॒र्द्धेन॑ । जघना॒र्द्धेन॑ धे॒नुः ।
 जघना॒र्द्धेने॑ति जघन – अ॒र्द्धेन॑ । धे॒नुरि॑ति । इति॑ पु॒रस्ता॑ल्लक्ष्मा ।
 पु॒रस्ता॑ल्लक्ष्मा पु॒रोनु॑वा॒क्या । पु॒रस्ता॑ल्लक्ष्मेति॑ पु॒रस्ता॑त् – ल॒क्ष्मा ।
 पु॒रोनु॑वा॒क्या भ॒वति॑ । पु॒रोनु॑वा॒क्येति॑ पु॒रः – अ॒नुवा॑क्या ।
 भ॒वति॑ जा॒तान् । जा॒ताने॒व । ए॒व भ्रातृ॑व्यान् । भ्रातृ॑व्यान् प्र ।

प्र णुदते । नुदत उपरिष्ठाल्लक्ष्मा । उपरिष्ठाल्लक्ष्मा याज्या ।

उपरिष्ठाल्लक्ष्मेत्युपरिष्ठात् – लक्ष्मा । 10 (50/59)

T.S.2.6.2.4 - Kramam

याज्या जनिष्यमाणान् । जनिष्यमाणानेव । एव प्रति । प्रति नुदते ।

नुदते पुरस्ताल्लक्ष्मा । पुरस्ताल्लक्ष्मा पुरोनुवाक्या ।

पुरस्ताल्लक्ष्मेति पुरस्तात् – लक्ष्मा । पुरानुवाक्या भवति ।

पुरोनुवाक्येति पुरः – अनुवाक्या । भवत्यस्मिन् । अस्मिन्नेव ।

एव लोके । लोके ज्योतिः । ज्योतिर् धत्ते । धत्त उपरिष्ठाल्लक्ष्मा ।

उपरिष्ठाल्लक्ष्मा याज्या । उपरिष्ठाल्लक्ष्मेत्युपरिष्ठात् – लक्ष्मा ।

याज्याऽमुष्मिन् । अमुष्मिन्नेव । एव लोके । लोके ज्योतिः ।

ज्योतिर् धत्ते । धत्ते ज्योतिष्मन्तौ । ज्योतिष्मन्तावस्मै । अस्मा इमौ ।

इमौ लोकौ । लोकौ भवतः । भवतो यः । य एवम् । एवं वेद ।

वेद पुरस्ताल्लक्ष्मा । पुरस्ताल्लक्ष्मा पुरोनुवाक्या । पुरस्ताल्लक्ष्मेति

पुरस्तात् – लक्ष्मा । पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येति

पुरः – अनुवाक्या । भवति तस्मात् । तस्मात् पूर्वार्द्धेन ।

पूर्वार्द्धेनान्द्वान् । पूर्वार्द्धेनेति पूर्व – अर्द्धेन । अन्द्वान् भुनक्ति ।

भु॒न॒क्त्यु॒परि॒ष्ठा॒ल्लक्ष्मा॑ । उ॒परि॒ष्ठा॒ल्लक्ष्मा॑ या॒ज्या ॥
 उ॒परि॒ष्ठा॒ल्लक्ष्मे॒त्यु॒परि॒ष्ठात् – लक्ष्मा॑ । या॒ज्या तस्मात् ॥ तस्मा॑ज्
 जघ॒नार्द्धे॑न । जघ॒नार्द्धे॑न धे॒नुः । जघ॒नार्द्धे॑नेति जघ॒न – अ॒र्द्धे॑न ।
 धे॒नुर् यः । य ए॒वम् । ए॒वं वै॒द । वे॒द भु॒ङ्क्तः । भु॒ङ्क्त ए॒नम् ।
 ए॒नमे॒तौ । ए॒तौ वज्रः॑ । वज्र॑ आ॒ज्यम् । आ॒ज्यं वै॒ज्रः ।
 वज्र॑ आ॒ज्यभा॒गौ । आ॒ज्यभा॒गौ वज्रः॑ ।
 आ॒ज्यभा॒गावि॒त्याज्य॑ – भा॒गौ । 11 (50/59)

T.S.2.6.2.5 - Kramam

वज्रो॑ वषट्कारः । वषट्कार॑स्त्रिवृतम् ॥ वषट्कार॑ इति वषट्-कारः ।
 त्रिवृत॑मेव । त्रिवृत॑मिति त्रि – वृतम् ॥ ए॒व वज्र॑म् । वज्रं॑ सं॒भृत्य॑ ।
 सं॒भृत्य॑ भ्रातृ॒व्याय॑ । सं॒भृत्ये॑ति सं – भृत्य॑ । भ्रातृ॒व्याय॑ प्र ।
 प्र ह॑रति । ह॒रत्य॑छम्बट्कारम् । अ॒छम्बट्कार॑मप॒गूर्य॑ ।
 अ॒छम्बट्कार॑मित्य॒छम्बट् – का॒रम् । अ॒पगूर्य॑ वषट् ।
 अ॒पगूर्ये॑त्यप-गूर्य॑ । वषट्॑ क॒रोति॑ । क॒रोति॑ स्तृत्यै॑ ॥ स्तृत्यै॑ गा॒यत्री॑ ।
 गा॒यत्री॑ पु॒रोनु॒वाक्या॑ । पु॒रोनु॒वाक्या॑ भ॒वति॑ । पु॒रोनु॒वाक्ये॑ति
 पु॒रः – अ॒नुवा॒क्या ॥ भ॒वति॑ त्रि॒ष्टुक् । त्रि॒ष्टुग् या॒ज्या ॥ या॒ज्या ब्र॒ह्मन् ॥

ब्र॒ह्मन्ने॒व । ए॒व क्ष॒त्रम् । क्ष॒त्रम॒न्वारं॑भ॒यति॑ । अ॒न्वारं॑भ॒यति॑ तस्मात् ।
 अ॒न्वारं॑भ॒यतीत्य॑नु-आरं॑भ॒यति॑ । तस्माद् ब्रा॒ह्म॒णः । ब्रा॒ह्म॒णो मुख्यः॑ ।
 मुख्यो॑ मुख्यः॑ । मुख्यो॑ भ॒वति॑ । भ॒वति॑ यः । य ए॒वम् । ए॒वं वै॑द ।
 वे॒द प्र॑ । प्रै॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒नम् पु॒रोनु॒वाक्य॑या ।
 पु॒रोनु॒वाक्य॑याऽह । पु॒रोनु॒वाक्य॑येति॑ पु॒रः - अ॒नुवा॒क्य॑या ।
 आ॒ह प्र॑ । प्र ण॑यति । न॒यति॑ या॒ज्य॑या । या॒ज्य॑या ग॒मय॑ति ।
 ग॒मय॑ति व॒षट्का॒रेण॑ । व॒षट्का॒रेणा॑ । व॒षट्का॒रेणेति॑ व॒षट् - का॒रेण॑ ।
 ऐ॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒नम् पु॒रोनु॒वाक्य॑या । पु॒रोनु॒वाक्य॑या द॒त्ते ।
 पु॒रोनु॒वाक्य॑येति॑ पु॒रः - अ॒नुवा॒क्य॑या । द॒त्ते प्र॑ । प्र य॑च्छति ।
 य॒च्छति॑ या॒ज्य॑या । या॒ज्य॑या प्र॒ति । प्र॒ति व॒षट्का॒रेण॑ । 12 (50/60)

T.S.2.6.2.6 - Kramam

व॒षट्का॒रेण॑ स्था॒पय॑ति । व॒षट्का॒रेणेति॑ व॒षट् - का॒रेण॑ । स्था॒पय॑ति
 त्रि॒पदा॑ । त्रि॒पदा॑ पु॒रोनु॒वाक्य॑या । त्रि॒पदेति॑ त्रि - प॒दा । पु॒रोनु॒वाक्य॑या
 भ॒वति॑ । पु॒रोनु॒वाक्य॑येति॑ पु॒रः-अ॒नुवा॒क्य॑या । भ॒वति॑ त्रयः॑ । त्रय॑ इ॒मे ।
 इ॒मे लो॒काः । लो॒का ए॒षु । ए॒ष्वे॒व । ए॒व लो॒केषु॑ । लो॒केषु॑ प्र॒ति ।

प्रति तिष्ठति । तिष्ठति चतुष्पदा । चतुष्पदा याज्या । चतुष्पदेति
 चतुः – पदा । याज्या चतुष्पदः । चतुष्पद एव । चतुष्पद इति
 चतुः – पदः । एव पशून् । पशून्व । अव रुन्धे । रुन्धे द्व्यक्षरः ।
 द्व्यक्षरो वषट्कारः । द्व्यक्षर इति द्वि-अक्षरः । वषट्कारो द्विपात् ।
 वषट्कार इति वषट् – कारः । द्विपाद् यजमानः ।
 द्विपादिति द्वि – पात् । यजमानः पशुषु । पशुष्वेव । एवोपरिष्ठात् ।
 उपरिष्ठात् प्रति । प्रति तिष्ठति । तिष्ठति गायत्री । गायत्री पुरोनुवाक्या ।
 पुरोनुवाक्या भवति । पुरोनुवाक्येति पुरः – अनुवाक्या ।
 भवति त्रिष्टुक् । त्रिष्टुग् याज्या । याज्यैषा । एषा वै । वै सप्तपदा ।
 सप्तपदा शक्वरी । सप्तपदेति सप्त – पदा । शक्वरी यत् ।
 यद् वै । वा एतया । एतया देवाः । देवा अशिक्षन् । अशिक्षन् तत् ।
 तदशक्नुवन् । अशक्नुवन् यः । य एवम् । एवं वेद ।
 वेद शक्नोति । शक्नोत्येव ( ) । एव यत् । यच्छिक्षति ।
 शिक्षतीति शिक्षति ॥ 13 (52/62) (देवतानां – करोत्यु –
 परिष्ठाल्लक्ष्मा – ऽज्यभागौ – प्रति – शक्नोत्येव – द्वे च) (A2)

T.S.2.6.3.1 - Kramam

प्र॒जाप॑तिर् दे॒वेभ्यः॑ । प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा – प॒तिः । दे॒वेभ्यो॑ य॒ज्ञान् ।
 य॒ज्ञान् व्यादि॑शत् । व्यादि॑श॒त् सः । व्यादि॑श॒दिति॑ वि – आदि॑शत् ।
 स आ॒त्मन् । आ॒त्मन्ना॒ज्यम् । आ॒ज्यम॑धत्त । अ॒धत्त॑ तम् । तम् दे॒वाः ।
 दे॒वा अ॒ब्रुव॑न् । अ॒ब्रुव॑न्नेषः । ए॒ष वाव॑ । वाव॑ य॒ज्ञः । य॒ज्ञो यत् ।
 यदा॑ज्यम् । आ॒ज्यम॑पि । अ॒प्येव॑ । ए॒व नः॑ । नोऽ॒त्र । अ॒त्रास्तु॑ ।
 अ॒स्त्विति॑ । इति॑ सः । सोऽ॒ब्रवी॑त् । अ॒ब्रवी॑द् य॒ज्ञान् । य॒ज्ञान् वः ।
 व आ॒ज्यभा॑गौ । आ॒ज्यभा॑गावुप । आ॒ज्यभा॑गावि॒त्याज्य॑ – भा॒गौ ।
 उप॑ स्तृ॒णान् । स्तृ॒णान॑भि । अ॒भि घा॑र॒यान् । घा॑र॒यानि॑ति ।
 इति॑ तस्मा॒त् । तस्मा॑द् यज॒न्ति । यज॑न्त्या॒ज्यभा॑गौ । आ॒ज्यभा॑गावुप ।
 आ॒ज्यभा॑गावि॒त्याज्य॑ – भा॒गौ । उप॑ स्तृ॒णन्ति॑ । स्तृ॒णन्त्य॑भि । अ॒भि
 घा॑र॒यन्ति॑ । घा॒र॒यन्ति॑ ब्र॒ह्मवा॑दिनः । ब्र॒ह्मवा॑दिनो॒ वद॑न्ति । ब्र॒ह्मवा॑दिन
 इति॑ ब्र॒ह्म – वा॑दिनः । वद॑न्ति कस्मा॒त् । कस्मा॑त् स॒त्यात् ।
 स॒त्याद् या॑त॒यामा॑नि । या॑त॒यामा॑न्यन्यानि । या॑त॒यामा॑नीति॒ यात॑-या॒मानि॑ ।
 अ॒न्यानि॑ ह॒वीष्णि॑ । ह॒वीष्ण्य॑या॒तयाम॑म् । अ॒यात॑याम॒माज्य॑म् ।

अ॒या॒त॒या॒म॒मि॒त्य॒या॒त – या॒म॒म् । आ॒ज्य॒मि॒ति । इति प्रा॒जा॒प॒त्य॒म् ।

प्रा॒जा॒प॒त्य॒मि॒ति । प्रा॒जा॒प॒त्य॒मि॒ति प्रा॒जा – प॒त्य॒म् । 14 (50/58)

T.S.2.6.3.2 - Kramam

इति ब्रू॒यात् । ब्रू॒या॒द॒या॒त॒या॒मा । अ॒या॒त॒या॒मा हि ।

अ॒या॒त॒या॒मे॒त्य॒या॒त – या॒मा । हि दे॒वा॒ना॒म् । दे॒वा॒ना॒म् प्र॒जा॒प॒तिः ।

प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति प्र॒जा – प॒तिः । इति छ॒न्दा॒ꣳसि ।

छ॒न्दा॒ꣳसि दे॒वे॒भ्यः । दे॒वे॒भ्यो॒ꣳप । अ॒पा॒क्राम॒न् । अ॒क्राम॒न् न ।

न वः । वो॒ꣳभा॒गा॒नि । अ॒भा॒गा॒नि ह॒व्य॒म् । ह॒व्यं व॑क्ष्यामः ।

व॒क्ष्या॒म इति । इति ते॒भ्यः । ते॒भ्य ए॒तत् । ए॒तच्च॑तुरव॒त्त॒म् ।

च॒तुर॒व॒त्त॒म॒धा॒रय॒न् । च॒तुर॒व॒त्त॒मि॒ति च॒तुः – अ॒व॒त्त॒म् ।

अ॒धा॒रय॒न् पु॒रो॒नु॒वा॒क्या॒यै । पु॒रो॒नु॒वा॒क्या॒यै या॒ज्या॒यै ।

पु॒रो॒नु॒वा॒क्या॒या इति पु॒रः – अ॒नु॒वा॒क्या॒यै । या॒ज्या॒यै दे॒वता॑यै ।

दे॒वता॑यै वषट्का॒राय॑ । वषट्का॒राय॑ यत् । वषट्का॒राये॒ति

वषट् – का॒राय॑ । यच्च॑तुरव॒त्त॒म् । च॒तुर॒व॒त्त॒म् जु॒होति॑ । च॒तुर॒व॒त्त॒मि॒ति

च॒तुः – अ॒व॒त्त॒म् । जु॒होति॑ छ॒न्दा॒ꣳसि । छ॒न्दा॒ꣳस्ये॒व । ए॒व तत् ।

तत् प्री॑णाति । प्री॒णा॒ति ता॒नि । ता॒न्य॒स्य । अ॒स्य प्री॑तानि ।

प्री॒तानि॑ दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यम् । ह॒व्यं व॑हन्ति । व॒हन्त्यङ्गि॑रसः ।
 अङ्गि॑रसो वै । वा इ॒तः । इ॒त उत्त॑माः । उत्त॑माः सु॒वर्गम् ।
 उत्त॑मा इत्युत् - त॒माः । सु॒वर्गं लो॒कम् । सु॒वर्गमि॑ति सुवः - गम् ।
 लो॒कमा॑यन् । आ॒यन् तत् । तदृ॑षयः । ऋ॒षयो य॑ज्ञवा॒स्तु ।
 य॑ज्ञवा॒स्त्वभ्य॑वायन् । य॑ज्ञवा॒स्त्विति॑ य॒ज्ञ - वा॒स्तु । अ॒भ्यवा॑यन् ते ।
 अ॒भ्यवा॑यन्नित्य॒भि - अ॒वायन् । तेऽप॑श्यन् । 15 (50/60)

T.S.2.6.3.3 - Kramam

अप॑श्यन् पु॒रोडा॑शम् । पु॒रोडा॑शम् कू॒र्मम् । कू॒र्मम् भू॒तम् ।
 भू॒तं सर्प॑न्तम् । सर्प॑न्तम् तम् । तम॑ब्रुवन् । अ॒ब्रुव॑न्निन्द्रा॒य ।
 इन्द्रा॑य ध्रि॒यस्व । ध्रि॒यस्व बृ॒हस्प॑तये । बृ॒हस्प॑तये ध्रि॒यस्व ।
 ध्रि॒यस्व वि॒श्वेभ्यः॑ । वि॒श्वेभ्यो॑ दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यो॑ ध्रि॒यस्व ।
 ध्रि॒यस्वेति॑ । इति॑ सः । स न । ना॒ध्रिय॑त । अ॒ध्रिय॑त तम् ।
 तम॑ब्रुवन् । अ॒ब्रुव॑न्नग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ ध्रि॒यस्व । ध्रि॒यस्वेति॑ । इति॑ सः ।
 सोऽग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ऽध्रिय॑त । अ॒ध्रिय॑त यत् । यदा॑ग्नेयः ।
 आ॒ग्नेयोऽष्टा॑कपालः । अ॒ष्टाक॑पालो ऽमा॒वास्या॑याम् ।
 अ॒ष्टाक॑पाल इत्य॒ष्टा - क॒पालः । अ॒मावा॑स्यायाम् च ।

अ॒मा॒वा॒स्या॒या॒मि॒त्य॒मा – वा॒स्या॒या॒म् । च॒ पौ॒र्ण॒मा॒स्या॒म् ।
 पौ॒र्ण॒मा॒स्या॒म् च॒ । पौ॒र्ण॒मा॒स्या॒मि॒ति॒ पौ॒र्ण – मा॒स्या॒म् । चा॒च्यु॒तः ।
 अ॒च्यु॒तो भ॒वति॑ । भ॒वति॑ सु॒वर्ग॑स्य । सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ ।
 सु॒वर्ग॑स्येति॑ सु॒वः – ग॒स्य । लो॒कस्या॒भिजि॑त्यै । अ॒भिजि॑त्यै तम् ।
 अ॒भिजि॑त्या इ॒त्य॒भि – जि॒त्यै । तम॑ब्रुवन् । अ॒ब्रुवन् क॒था ।
 क॒था ऽहा॑स्थाः । अ॒हा॒स्था इति॑ । इ॒त्यनु॑पाक्तः । अनु॑पाक्तो ऽभू॒वम् ।
 अनु॑पाक्त इ॒त्यनु॑प – अ॒क्तः । अ॒भू॒वमि॑ति । इ॒त्यब्र॑वीत् ।
 अ॒ब्रवी॑द् यथा॑ । यथा॑ऽक्षः । अ॒क्षोऽनु॑पाक्तः । अनु॑पाक्तो ऽवा॒र्च्छति॑ ।
 अनु॑पाक्त इ॒त्यनु॑प – अ॒क्तः । 16 (50/57)

T.S.2.6.3.4 - Kramam

अ॒वा॒र्च्छ॒त्ये॒वम् । अ॒वा॒र्च्छ॒तीत्य॑व – ऋ॒च्छति॑ । ए॒वम॑व । अ॒वार॑म् ।
 आ॒रमि॑ति । इ॒त्युप॑रिष्ठात् । उ॒परि॑ष्ठाद॒भ्यज्य॑ । अ॒भ्यज्या॒धस्ता॑त् ।
 अ॒भ्यज्ये॑त्य॒भि-अ॒ज्य । अ॒धस्ता॑दुप । उ॒पा॒नक्ति॑ । अ॒नक्ति॑ सु॒वर्ग॑स्य ।
 सु॒वर्ग॑स्य लो॒कस्य॑ । सु॒वर्ग॑स्येति॑ सु॒वः-ग॒स्य । लो॒कस्य॑ स॒म॒ष्ट्यै ।
 स॒म॒ष्ट्यै स॒र्वाणि॑ । स॒म॒ष्ट्या इति॑ सं – अ॒ष्ट्यै । स॒र्वाणि॑ क॒पाला॑नि ।
 क॒पाला॑न्य॒भि । अ॒भि प्र॑थयति । प्र॒थय॑ति तावतः । तावतः पुरो॒डाशा॑न् ।

पु॒रो॒डा॒शा॒न॒मु॒ष्मिन् । अ॒मु॒ष्मिन् लो॒के । लो॒केऽभि॑ । अ॒भि ज॒यति॑ ।
ज॒यति॑ यः । यो वि॒दग्धः॑ । वि॒दग्धः॑ सः । वि॒दग्ध॑ इति॒ वि - द॒ग्धः॑ ।
स नैर्ऋ॒तः । नैर्ऋ॒तो यः । नैर्ऋ॒त इति॑ नैः - ऋ॒तः । योऽशृ॑तः ।
अशृ॑तः सः । स रौ॒द्रः । रौ॒द्रो यः । यः शृ॑तः । शृ॑तः सः ।
स सदे॑वः । सदे॑वस्तस्मात् । सदे॑व इति॒ स-दे॒वः । तस्मा॒दवि॑दहता ।
अवि॑दहता शृ॒तङ्क॑त्यः । अवि॑दहतेत्यवि - द॒हता॑ ।
शृ॒तङ्क॑त्यः सदे॑वत्वाय । शृ॒तङ्क॑त्य इति॒ शृ॒तम् - क॑त्यः ।
सदे॑वत्वाय भस्म॑ना । सदे॑वत्वायेति॒ सदे॑व - त्वाय॑ । भस्म॑नाऽभि ।
अ॒भि वा॒सय॑ति । वा॒सय॑ति तस्मात् । तस्मा॑न् मा॒सेन॑ ।
मा॒सेना॑स्थि । अ॒स्थि छ॒न्नम् । छ॒न्नं वे॑देन । वे॒देना॑भि ।
अ॒भि वा॒सय॑ति । वा॒सय॑ति तस्मात् । तस्मात् केशैः॑ । 17 (50/60)

T.S.2.6.3.5 - Kramam

केशैः॑ शिरः । शिर॑श्छ॒न्नम् । छ॒न्नम् प्र॑च्युतम् । प्र॑च्युतं वै ।
प्र॑च्युतमिति॒ प्र - च्यु॑तम् । वा ए॒तत् । ए॒तद॒स्मात् । अ॒स्माल्लो॒कात् ।
लो॒काद॑गतम् । अ॒गतम् दे॒वलोक॑म् । दे॒वलोकं॑ यत् । दे॒वलोक॑मिति॒
दे॒व - लो॒कम् । यच्छृ॑तम् । शृ॒तं ह॒विः । ह॒विर॑नभिघारितम् ।

अनभिधारितमभिधार्य । अनभिधारितमित्यनभि – धारितम् ।
 अभिधार्योत् । अभिधार्येत्यभि – धार्य । उद् वासयति । वासयति
 देवत्रा । देवत्रैव । देवत्रेति देव – त्रा । एवैनत् । एनद् गमयति ।
 गमयति यदि । यद्येकम् । एकम् कपालम् । कपालम् नश्येत् ।
 नश्येदेकः । एको मासः । मासः सम्वत्सरस्य ।
 सम्वत्सरस्यानवेतः । सम्वत्सरस्येति सं – वत्सरस्य ।
 अनवेतः स्यात् । अनवेत इत्यनव – इतः । स्यादथ ।
 अथ यजमानः । यजमानः प्र । प्र मीयेत । मीयेत यत् । यद् द्वे ।
 द्वे नश्येताम् । द्वे इति द्वे । नश्येतां द्वौ । द्वौ मासौ ।
 मासौ सम्वत्सरस्य । सम्वत्सरस्यानवेतौ । सम्वत्सरस्येति
 सं – वत्सरस्य । अनवेतौ स्याताम् । अनवेतावित्यनव – इतौ ।
 स्यातामथ । अथ यजमानः । यजमानः प्र । प्र मीयेत । मीयेत
 सङ्ख्याय । सङ्ख्यायोत् । सङ्ख्यायेति सं-ख्याय । उद् वासयति ।
 वासयति यजमानस्य ( ) । यजमानस्य गोपीथाय । 18 (50/61)

T.S.2.6.3.6 - Kramam

गो॒पी॒था॒य॒ यदि॑ । यदि॑ न॒श्ये॑त् । न॒श्ये॑दा॒श्विन॑म् । आ॒श्विन॑म्
 द्वि॒क॒पा॒लम् । द्वि॒क॒पा॒लम् निः॑ । द्वि॒क॒पा॒लमि॑ति द्वि – क॒पा॒लम् ।
 निर् व॒पेत् । व॒पेद् द्या॒वापृ॑थि॒व्यम् । द्या॒वापृ॑थि॒व्यमे॑क॒पा॒लम् ।
 द्या॒वापृ॑थि॒व्यमि॑ति द्या॒वा – पृ॒थि॒व्यम् । ए॒क॒क॒पा॒लम॑श्विनौ ।
 ए॒क॒क॒पा॒लमि॑त्ये॒क – क॒पा॒लम् । अ॒श्विनौ॑ वै । वै दे॒वाना॑म् ।
 दे॒वाना॑म् भि॒षजौ॑ । भि॒षजौ॑ ता॒भ्याम् । ता॒भ्यामे॑व । ए॒वास्मै॑ ।
 अ॒स्मै भे॑ष॒जम् । भे॑ष॒जम् क॑रोति । क॑रोति द्या॒व्यापृ॑थि॒व्यः ।
 द्या॒वापृ॑थि॒व्य ए॒क॒क॒पा॒लः । द्या॒वापृ॑थि॒व्य इति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒व्यः ।
 ए॒क॒क॒पा॒लो भ॑वति । ए॒क॒क॒पा॒ल इत्ये॑क – क॒पा॒लः । भ॒वत्य॑नयोः ।
 अ॒नयो॑र् वै । वा ए॒तत् । ए॒तन् न॑श्यति । न॒श्यति॑ यत् । यन् न॑श्यति ।
 न॒श्यत्य॑नयोः । अ॒नयो॑रेव । ए॒वैन॑त् । ए॒नद् वि॒न्दति॑ ।
 वि॒न्दति॑ प्र॒तिष्ठि॑त्यै । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॑ प्र॒ति – स्थि॑त्यै ॥ 19 (32/37)
 (प्र॒जा॒प॒त्यं – ते – ऽक्षो॑ऽनु॒पा॒क्तो – वे॒दे॒नाभि॑ वा॒सय॑ति तस्मा॒द् –
 य॒ज॒मा॒नस्य॑ – द्वा॒त्रिं॑श्च) (A3)

T.S.2.6.4.1 - Kramam

दे॒वस्य॑ त्वा । त्वा स॒वितुः॑ । स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ । प्र॒सव॑ इति॑ । प्र॒सव॑
 इति॑ प्र – स॒वे । इति॑ स्फ्य॒म् । स्फ्य॒मा । आ द॒त्ते । द॒त्ते प्र॒सूत्यै॑ ।
 प्र॒सूत्या॑ अ॒श्विनोः॑ । प्र॒सूत्या॑ इति॑ प्र – सू॒त्यै । अ॒श्विनो॑र् बा॒हुभ्या॑म् ।
 बा॒हुभ्या॑मिति॑ । बा॒हुभ्या॑मिति॑ बा॒हु – भ्या॑म् । इत्या॑ह । आ॒हाश्वि॑नौ ।
 अ॒श्विनौ॑ हि । हि दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॑म॒ध्वर्यू॑ । अ॒ध्वर्यू॑ आ॒स्ताम् ।
 अ॒ध्वर्यू॑ इत्य॒ध्वर्यू॑ । आ॒स्ताम् पू॒ष्णः । पू॒ष्णो ह॒स्ताभ्या॑म् ।
 ह॒स्ताभ्या॑मिति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह य॒त्यै । य॒त्यै श॒तभृ॑ष्टिः ।
 श॒तभृ॑ष्टिर॒सि । श॒तभृ॑ष्टिरिति॑ श॒त – भृ॑ष्टिः । अ॒सि वा॒नस्प॑त्यः ।
 वा॒नस्प॑त्यो द्वि॒षतः॑ । द्वि॒षतो॑ व॒धः । व॒ध इति॑ । इत्या॑ह ।
 आ॒ह वज्र॑म् । वज्र॑मे॒व । ए॒व तत् । तथ् सम् । स॒ इत्य॑ति ।
 इत्य॑ति भ्रातृ॒व्याय॑ । भ्रातृ॒व्याय॑ प्र॒ह॒रिष्य॑न् । प्र॒ह॒रिष्य॑न् स्त॒म्बय॑जुः ।
 प्र॒ह॒रिष्य॑न्निति॑ प्र – ह॒रिष्य॑न् । स्त॒म्बय॑जुर् हरति॑ । स्त॒म्बय॑जुरिति॑
 स्त॒म्ब – य॑जुः । ह॒रत्ये॑ता॒वती॑ । ए॒ता॒वती॑ वै । वै पृ॒थि॒वी ।
 पृ॒थि॒वी या॑वती । या॒वती॑ वे॒दिः । वे॒दिस्त॑स्याः । तस्या॑ ए॒ता॒वतः॑ ।

ए॒ता॒व॒त ए॒व । ए॒व भ्रा॒तृ॒व्य॒म् । भ्रा॒तृ॒व्य॒म् निः । नि॒र् भ॒ज॒ति ।

॥
भ॒ज॒ति तस्मा॑त् । 20 (50/57)

T.S.2.6.4.2 - Kramam

तस्मा॑न् न । नाभा॒ग॒म् । अ॒भा॒ग॒म् निः । नि॒र् भ॒ज॒न्ति । भ॒ज॒न्ति त्रिः ।
त्रि॒र् ह॒र॒ति । ह॒र॒ति त्रयः॑ । त्रय॑ इ॒मे । इ॒मे लो॒काः । लो॒का ए॒भ्यः ।
ए॒भ्य ए॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒नं लो॒केभ्यः॑ । लो॒केभ्यो॑ निः । नि॒र् भ॒ज॒ति ।
भ॒ज॒ति तू॒ष्णी॒म् । तू॒ष्णी॒म् च॒तु॒र्थ॒म् । च॒तु॒र्थ॒म् ह॒र॒ति ।
ह॒र॒त्य॒परि॒मि॒ता॒त् । अ॒परि॒मि॒ता॒दे॒व । अ॒परि॒मि॒ता॒दि॒त्य॒परि॑ – मि॒ता॒त् ।
ए॒वैन॑म् । ए॒न॒म् निः । नि॒र् भ॒ज॒ति । भ॒ज॒त्यु॒त् । उ॒द्ध॒न्ति । ह॒न्ति य॒त् ।
य॒दे॒व । ए॒वा॒स्याः । अ॒स्या अ॒मे॒द्ध्य॒म् । अ॒मे॒द्ध्य॒म् त॒त् । त॒द॒प ।
अ॒प ह॒न्ति । ह॒न्त्यु॒त् । उ॒द्ध॒न्ति । ह॒न्ति तस्मा॑त् । तस्मा॑दो॒ष॒ध॒यः ।
ओ॒ष॒ध॒यः प॒रा । प॒रा भ॒व॒न्ति । भ॒व॒न्ति मू॒ल॒म् । मू॒ल॒म् छि॒न॒ति ।
छि॒न॒ति भा॒तृ॒व्य॒स्य॑ । भा॒तृ॒व्य॒स्यै॒व । ए॒व मू॒ल॒म् । मू॒ल॒म् छि॒न॒ति ।
छि॒न॒ति पि॒तृ॒दे॒व॒त्या॑ । पि॒तृ॒दे॒व॒त्या ऽति॒खा॒ता । पि॒तृ॒दे॒व॒त्येति॑
पि॒तृ – दे॒व॒त्या॑ । अ॒ति॒खा॒ते॒य॒ती॒म् । अ॒ति॒खा॒ते॒त्य॒ति – खा॒ता ।

इ॒यती॑म् ख॒नति॑ । ख॒नति॑ प्र॒जाप॑तिना । प्र॒जाप॑तिना य॒ज्ञमु॒खेन॑ ।

प्र॒जाप॑तिनेति॑ प्र॒जा – प॒तिना॑ । 21 (50/54)

T.S.2.6.4.3 - Kramam

य॒ज्ञमु॒खेन॑ संमि॒ताम् । य॒ज्ञमु॒खेनेति॑ य॒ज्ञ – मु॒खेन॑ । संमि॒ता॒मा ।

संमि॒तामि॒ति सं – मि॒ताम् । आ प्र॑ति॒ष्ठायै॑ ॥ प्र॑ति॒ष्ठायै॑ ख॒नति॑ ।

प्र॑ति॒ष्ठाय॒ इति॑ प्र॒ति – स्था॒यै ॥ ख॒नति॑ य॒जमा॑नम् । य॒जमा॑नमे॒व ।

ए॒व प्र॑ति॒ष्ठाम् । प्र॑ति॒ष्ठाम् ग॑मयति । प्र॑ति॒ष्ठामि॒ति प्र॒ति – स्था॒म् ।

ग॑मयति दक्षि॒णतः॑ । दक्षि॒णतो॑ वर्॒षीय॑सीम् । वर्॒षीय॑सीम् करोति ।

क॒रोति॑ दे॒वय॑जनस्य । दे॒वय॑जनस्यै॒व । दे॒वय॑जनस्येति॑

दे॒व – य॑जनस्य । ए॒व रू॒पम् । रू॒पम॑कः । अ॒कः पु॑री॒षव॑तीम् ।

पु॑री॒षव॑तीम् करोति । पु॑री॒षव॑तीमि॒ति पु॑री॒ष – व॒तीम् । क॒रोति॑ प्र॒जा ।

प्र॒जा वै । प्र॒जेति॑ प्र – जा । वै प॒शवः॑ । प॒शवः॑ पु॑री॒षम् । पु॑री॒षम्

प्र॒जया॑ ॥ प्र॒जयै॑व । प्र॒जयेति॑ प्र – ज॒या ॥ ए॒वैन॑म् । ए॒नम् प॒शुभिः॑ ।

प॒शुभिः॑ पु॑री॒षव॑न्तम् । प॒शुभि॒रिति॑ प॒शु – भिः॑ । पु॑री॒षव॑न्तं करोति ।

पु॑री॒षव॑न्तमि॒ति पु॑री॒ष – व॒न्तम् । क॒रोत्यु॑त्तरम् । उ॒त्तर॑म् परि॒ग्राह॑म् ।

उ॒त्तर॑मित्युत् – त॒रम् । परि॒ग्राह॑म् परि॒ । परि॒ग्राह॑मि॒ति परि॑ – ग्रा॒हम् ।

परि॑ गृ॒ह्णाति॑ । गृ॒ह्णात्ये॒तावती॑ । ए॒तावती॑ वै । वै पृ॒थि॒वी ।
 पृ॒थि॒वी यावती॑ । यावती॑ वेदिः॑ । वेदि॒स्तस्याः॑ । तस्या॑ ए॒तावतः॑ ।
 ए॒तावत॑ ए॒व । ए॒व भ्रातृ॑व्यम् । भ्रातृ॑व्यम् निर्भ॒ज्य । निर्भ॒ज्यात्म॑ने ।
 निर्भ॒ज्येति॑ निः – भ॒ज्य । आ॒त्म॒न उत्तर॑म् । उत्तर॑म् परि॒ग्राह॑म् ।
 उत्तर॑मित्युत् – त॒रम् । परि॒ग्राह॑म् परि॑ । परि॒ग्राह॑मिति॑ परि – ग्रा॒हम् ।
 परि॑ गृ॒ह्णाति॑ । गृ॒ह्णाति॑ कू॒रम् । कू॒रमि॑व । इ॒व वै ( ) ।

वा ए॒तत् । 22 (50/65)

T.S.2.6.4.4 - Kramam

ए॒तत् करो॑ति । क॒रोति॑ यत् । यद् वेदि॑म् । वेदि॑म् करो॑ति । क॒रोति॑
 धाः । धा अ॒सि । अ॒सि स्व॒धा । स्व॒धा अ॒सि । स्व॒धेति॑ स्व – धा ।
 अ॒सीति॑ । इति॑ यो॒युप्य॑ते । यो॒युप्य॑ते शान्त्यै॑ । शान्त्यै॑ प्रोक्ष॑णीः ।
 प्रोक्ष॑णीरा । प्रोक्ष॑णीरिति॑ प्र–उक्ष॑णीः । आ सा॒दय॑ति । सा॒दय॑त्यापः ।
 आपो॑ वै । वै रक्षो॑घ्नीः । रक्षो॑घ्नी रक्ष॑साम् । रक्षो॑घ्नीरिति॑
 रक्षः – घ्नीः । रक्ष॑सामप॒हत्यै॑ । अप॒हत्यै॑ स्फ्य॑स्य । अप॒हत्या॑
 इत्य॑प – ह॒त्यै । स्फ्य॑स्य वर्त्मन् । वर्त्मन्त् सा॒दय॑ति । सा॒दय॑ति
 य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॑ सन्त॒त्यै । सन्त॒त्यै यम् । सन्त॒त्या इति॑ सं–त॒त्यै ।

यम् द्वि॒ष्यात् । द्वि॒ष्यात् तम् । तम् ध्या॑येत् । ध्या॒येच्छु॒चा । शु॒चैव ।
ए॒वैन॑म् । ए॒नम॑र्पयति । अ॒र्पय॑तीत्य॒र्पय॑ति ॥ 23 (33/38)

(भ॒जति॑ – प्र॒जाप॑तिने – व॒ वै – त्रय॑स्त्रि॒शच्च॑) (A4)

T.S.2.6.5.1 - Kramam

ब्र॒ह्मवा॑दिनो वदन्ति । ब्र॒ह्मवा॑दिन॒ इति॑ ब्र॒ह्म – वा॒दिनः॑ । वद॑न्त्यद्भिः ।
अ॒द्भिर्. ह॒वी॒षि । अ॒द्भिरि॑त्यत् – भिः । ह॒वी॒षि प्र । प्रौक्षीः॑ ।
औक्षीः॑ केन । केना॒पः । अ॒प इति॑ । इति॑ ब्र॒ह्मणा॑ । ब्र॒ह्मणे॑ति ।
इति॑ ब्रूयात् । ब्रू॒याद॑द्भिः । अ॒द्भिर्. हि । अ॒द्भिरि॑त्यत् – भिः । ह्ये॒व ।
ए॒व ह॒वी॒षि । ह॒वी॒षि प्रो॒क्षति॑ । प्रो॒क्षति॑ ब्र॒ह्मणा॑ । प्रो॒क्षती॑ति
प्र – उ॒क्षति॑ । ब्र॒ह्मणा॑ऽपः । अ॒प इ॒ध्माब॑र्.हिः । इ॒ध्माब॑र्.हिः प्र ।
इ॒ध्माब॑र्.हिरिती॒ध्मा-ब॑र्.हिः । प्रो॒क्षति॑ । उ॒क्षति॑ मे॒द्ध्यम्॑ ।
मे॒द्ध्यमे॒व । ए॒वैन॑त् । ए॒नत् क॑रोति । क॑रोति वेदि॒म् । वेदि॒म् प्र ।
प्रो॒क्षति॑ । उ॒क्षत्यृ॒क्षा । ऋ॒क्षा वै । वा ए॒षा । ए॒षाऽलो॒मका॑ ।
अ॒लो॒मका॑ऽमे॒द्ध्या । अ॒मे॒द्ध्या यत् । यद् वेदिः॑ । वेदि॒र् मे॒द्ध्याम्॑ ।
मे॒द्ध्यामे॒व । ए॒वैना॑म् । ए॒नाम् क॑रोति । क॑रोति दि॒वे । दि॒वे त्वा॑ ।
त्वा॑ ऽन्तरि॒क्षाय॑ । अ॒न्तरि॒क्षाय॑ त्वा । त्वा॑ पृ॒थिव्यै॑ । पृ॒थिव्यै॑ त्वा॑ ।

त्वेति । इति ब॒र्हिः । ब॒र्हि॒रा॒साद्य॑ । आ॒साद्य॑ प्र ।

आसाद्येत्या॑ – साद्य । प्रोक्षति । 24 (50/56)

T.S.2.6.5.2 - Kramam

उ॒क्ष॒त्ये॒भ्यः । ए॒भ्य ए॒व । ए॒वैन॑त् । ए॒न॒ल्लो॒के॒भ्यः । लो॒के॒भ्यः प्र ।

प्रो॒क्ष॒ति । उ॒क्ष॒ति कू॒रम् । कू॒रमि॑व । इ॒व वै । वा ए॒तत् ।

ए॒तत् क॑रोति । क॒रोति॑ यत् । यत् ख॑नति । ख॒न॒त्यपः॑ । अ॒पो नि॑ ।

नि न॑यति । न॒यति॑ शान्त्यै॑ । शान्त्यै॑ पु॒रस्ता॑त् । पु॒रस्ता॑त् प्र॒स्तर॑म् ।

प्र॒स्तर॑म् गृ॒ह्णाति॑ । प्र॒स्तर॑मि॒ति प्र – स्त॒रम् । गृ॒ह्णाति॑ मु॒ख्यम् ।

मु॒ख्यमे॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒नम् क॑रोति । क॒रोती॑यन्तम् । इ॒यन्त॑म्

गृ॒ह्णाति॑ । गृ॒ह्णाति॑ प्र॒जाप॑तिना । प्र॒जाप॑तिना य॒ज्ञमु॒खेन॑ । प्र॒जाप॑तिनेति॑

प्र॒जा – प॑तिना । य॒ज्ञमु॒खेन॑ स॒म्मित॑म् । य॒ज्ञमु॒खेनेति॑ य॒ज्ञ-मु॒खेन॑ ।

स॒म्मित॑म् ब॒र्हिः । स॒म्मित॑मि॒ति सं – मि॒तम् । ब॒र्हिः स्तृ॑णाति ।

स्तृ॑णाति प्र॒जाः । प्र॒जा वै । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । वै ब॒र्हिः ।

ब॒र्हिः पृ॒थि॒वी । पृ॒थि॒वी वेदिः॑ । वेदिः॑ प्र॒जाः । प्र॒जा ए॒व । प्र॒जा

इति॑ प्र – जाः । ए॒व पृ॒थि॒व्याम् । पृ॒थि॒व्याम् प्र॑ति । प्र॑ति ष्ठापयति ।

स्था॒प॒य॒त्यन॑तिदृश्जम् । अन॑तिदृश्जं स्तृ॑णाति ।

अ॒न॒ति॒दृ॒श्ज॒मि॒त्य॒न॒ति॒ – दृ॒श्ज॒म् । स्तृ॒णा॒ति॒ प्र॒जया॑ । प्र॒जयै॑व ।
 प्र॒जये॑ति प्र – जया॑ । ए॒वैन॑म् । ए॒न॒म् प॒शुभिः॑ । प॒शुभि॑र॒न॒ति॒दृ॒श्ज॒म् ।
 प॒शुभि॑रि॒ति प॒शु – भिः॑ । अ॒न॒ति॒दृ॒श्ज॒म् करो॑ति ।
 अ॒न॒ति॒दृ॒श्ज॒मि॒त्य॒न॒ति॒ – दृ॒श्ज॒म् । क॒रो॒त्यु॒त्तर॑म् । 25 (50/60)

T.S.2.6.5.3 - Kramam

उ॒त्तर॑म् ब॒र्हिषः॑ । उ॒त्तर॑मि॒त्युत् – त॒रम् । ब॒र्हिषः॑ प्र॒स्तर॑म् ।
 प्र॒स्तर॑ः सा॒दय॑ति । प्र॒स्तर॑मि॒ति प्र – स्त॒रम् । सा॒दय॑ति प्र॒जाः ।
 प्र॒जा वै । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । वै ब॒र्हिः । ब॒र्हिर् य॑ज॒मानः॑ ।
 य॑ज॒मानः॑ प्र॒स्तरः॑ । प्र॒स्तरो॑ य॑ज॒मानम् । प्र॒स्तर॑ इति॑ प्र – स्त॒रः ।
 य॑ज॒मानमे॒व । ए॒वाय॑ज॒मानात् । अ॒यज॑मा॒नादु॒त्तर॑म् । उ॒त्तर॑म् करो॑ति ।
 उ॒त्तर॑मि॒त्युत् – त॒रम् । करो॑ति तस्मा॑त् । तस्मा॑द् य॑ज॒मानः॑ ।
 य॑ज॒मानो ऽय॑ज॒मानात् । अ॒यज॑मा॒नादु॒त्तरः॑ । उ॒त्तरो॑ ऽन्तः॑ ।
 उ॒त्तर॑ इत्यु॒त् – त॒रः । अ॒न्तर् द॑धाति । द॒धाति॑ व्या॒वृ॒त्यै ।
 व्या॒वृ॒त्या अ॒नक्ति॑ । व्या॒वृ॒त्या इति॑ वि-आ॒वृ॒त्यै । अ॒नक्ति॑ ह॒विष्कृ॑तम् ।
 ह॒विष्कृ॑तमे॒व । ह॒विष्कृ॑तमि॒ति ह॒विः – कृ॑तम् । ए॒वैन॑म् ।

ए॒न॒ꣳ सु॒र्व॒र्ग॒म् । सु॒र्व॒र्गं लो॒क॒म् । सु॒र्व॒र्ग॒मि॒ति सु॒वः - ग॒म् । लो॒क॒म्
 ग॒म॒य॒ति । ग॒म॒य॒ति त्रे॒धा । त्रे॒धा ऽन॒क्ति । अ॒न॒क्ति त्र॒यः । त्र॒य इ॒मे ।
 इ॒मे लो॒काः । लो॒का ए॒भ्यः । ए॒भ्य ए॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒नं लो॒के॒भ्यः ।
 लो॒के॒भ्यो ऽन॒क्ति । अ॒न॒क्ति न । न प्र॒ति । प्र॒ति शृ॒णा॒ति ।
 शृ॒णा॒ति यत् । यत् प्र॒तिशृ॒णी॒यात् । प्र॒तिशृ॒णी॒याद॒नू॒र्ध्व॒म्भा॒वुक॑म् ।
 प्र॒तिशृ॒णी॒यादि॒ति प्र॒ति - शृ॒णी॒यात् । अ॒नू॒र्ध्व॒म्भा॒वुकं य॑ज॒मा॒नस्य॑ ।
 अ॒नू॒र्ध्व॒म्भा॒वुक॑मि॒त्यनू॒र्ध्व॒म् - भा॒वुक॑म् । य॒ज॒मा॒नस्य॑ स्यात् ।
 स्या॒दु॒परि॑ । उ॒प॒री॒व । इ॒व प्र॑ । प्र ह॒रति॑ । ह॒र॒त्यु॒परि॑ । 26 (50/61)

T.S.2.6.5.4 - Kramam

उ॒प॒री॒व । इ॒व हि॑ । हि सु॒र्व॒र्गः । सु॒र्व॒र्गो लो॒कः । सु॒र्व॒र्ग इ॒ति
 सु॒वः - गः । लो॒को नि॑ । नि य॒च्छति॑ । य॒च्छति॑ वृ॒ष्टि॒म् । वृ॒ष्टि॒मे॒व ।
 ए॒वा॒स्मै । अ॒स्मै नि॑ । नि य॒च्छति॑ । य॒च्छति॑ न । ना॒त्य॒ग्र॒म् । अ॒त्य॒ग्र॒म्
 प्र॑ । अ॒त्य॒ग्र॒मि॒त्यति॑ - अ॒ग्र॒म् । प्र ह॒रेत् । ह॒रेद् यत् । यद॒त्य॒ग्र॒म् ।
 अ॒त्य॒ग्र॒म् प्र॒हरे॑त् । अ॒त्य॒ग्र॒मि॒त्यति॑ - अ॒ग्र॒म् । प्र॒हरे॑द॒त्यासा॒रिणी॑ ।
 प्र॒हरे॑दि॒ति प्र॑ - ह॒रेत् । अ॒त्यासा॒रि॒ण्य॒द्ध्व॒र्योः ।
 अ॒त्यासा॒रि॒णीत्य॑ति - आ॒सा॒रि॒णी । अ॒द्ध्व॒र्योर् नाशु॑का ।

नाशु॑का स्यात् । स्यान् न । न पु॒रस्तात् । पु॒रस्तात् प्रति । प्रत्यस्येत् ।
 अ॒स्येद् यत् । यत् पु॒रस्तात् । पु॒रस्तात् प्रत्यस्येत् । प्रत्यस्ये॑त्
 सुव॒र्गात् । प्रत्यस्ये॑दिति प्रति – अस्येत् । सुव॒र्गाल्लो॒कात् ।
 सुव॒र्गादिति॑ सुवः – गात् । लो॒काद् यज॑मानम् । यज॑मानम् प्रति ।
 प्रति नुदेत् । नुदे॑त् प्राञ्चम् । प्राञ्चम् प्र । प्र हरति ।
 हरति॑ यज॑मानम् । यज॑मानमेव । ए॒व सुव॒र्गम् । सुव॒र्गं लो॒कम् ।
 सुव॒र्गमिति॑ सुवः – गम् । लो॒कम् गम॑यति । गम॑यति न ।
 न विष्व॑ञ्चम् । विष्व॑ञ्चम् वि । वि युयात् । युयाद् यत् ।
 यद् विष्व॑ञ्चम् । विष्व॑ञ्चम् वि॒युयात् । वि॒युयाथ् स्त्री ।
 वि॒युयादिति॑ वि – युयात् । 27 (50/59)

T.S.2.6.5.5 - Kramam

स्त्यस्य । अ॒स्य जा॑येत । जा॑येतोर्ध्वम् । ऊ॒र्ध्वमुत् । उद् यौति॑ ।
 यौत्यूर्ध्वम् । ऊ॒र्ध्वमि॑व । इ॒व हि । हि पु॒ंसः । पु॒ंसः पु॒मान् ।
 पु॒माने॑व । ए॒वास्य । अ॒स्य जा॑यते । जा॑यते यत् । यथ् स्फ्ये॑न ।
 स्फ्ये॑न वा । वोप॑वेषेण । उप॑वेषेण वा । उप॑वेषेणेत्युप – वेषे॑ण ।
 वा यो॒युप्ये॑त । यो॒युप्ये॑त स्तृतिः । स्तृति॑रेव । ए॒वास्य । अ॒स्य सा ।

सा हस्तेन । हस्तेन योयुष्यते । योयुष्यते यजमानस्य ।
यजमानस्य गोपीथाय । गोपीथाय ब्रह्मवादिनः । ब्रह्मवादिनो वदन्ति ।
ब्रह्मवादिन इति ब्रह्म - वादिनः । वदन्ति किम् । किं यज्ञस्य ।
यज्ञस्य यजमानः । यजमान इति । इति प्रस्तरः । प्रस्तर इति ।
प्रस्तर इति प्र - स्तरः । इति तस्य । तस्य क्व । क्व सुवर्गः ।
सुवर्गो लोकः । सुवर्ग इति सुवः - गः । लोक इति ।
इत्याहवनीयः । आहवनीय इति । आहवनीय इत्या - हवनीयः ।
इति ब्रूयात् । ब्रूयाद् यत् । यत् प्रस्तरम् । प्रस्तरमाहवनीये ।
प्रस्तरमिति प्र - स्तरम् । आहवनीये प्रहरति । आहवनीय
इत्या - हवनीये । प्रहरति यजमानम् । प्रहरतीति प्र - हरति ।
यजमानमेव । एव सुवर्गम् । 28 (50/58)

T.S.2.6.5.6 - Kramam

सुवर्गं लोकम् । सुवर्गमिति सुवः - गम् । लोकम् गमयति ।
गमयति वि । वि वै । वा एतत् । एतद् यजमानः । यजमानो लिशते ।
लिशते यत् । यत् प्रस्तरम् । प्रस्तरं योयुष्यन्ते । प्रस्तरमिति
प्र - स्तरम् । योयुष्यन्ते बर्हिः । बर्हिरनु । अनु प्र । प्र हरति ।

हर॒ति॒ शान्त्यै॑ । शान्त्या॑ अ॒नार॒म्भ॒णः । अ॒नार॒म्भ॒ण इ॒व ।
 अ॒नार॒म्भ॒ण इत्य॑ना – र॒म्भ॒णः । इ॒व वै । वा ए॒तर्हि॑ ।
 ए॒तर्ह्य॑द॒ध्वर्युः॑ । अ॒द॒ध्वर्युः॑ सः । स ई॒श्वरः॑ । ई॒श्वरो॑ वे॒पनः॑ ।
 वे॒पनो॑ भ॒वितोः॑ । भ॒वितो॑र् ध्रु॒वा । ध्रु॒वा ऽसि॑ । अ॒सीति॑ । इ॒ती॒माम् ।
 इ॒मा॒मभि॑ । अ॒भि मृ॑शति । मृ॒शती॒यम् । इ॒यं वै । वै ध्रु॒वा ।
 ध्रु॒वा ऽस्याम् । अ॒स्यामे॒व । ए॒व प्र॑ति । प्र॑ति तिष्ठति । तिष्ठति॑ न ।
 न वे॒पनः॑ । वे॒पनो॑ भ॒वति॑ । भ॒वत्य॑गा(३)न् । अ॒गा(३)न॑ग्नीत् ।
 अ॒ग्नी॒दि॒ति । अ॒ग्नी॒दि॒त्यग्नि॑-इ॒त् । इ॒त्याह॑ । आ॒ह यत् । यद् ब्रू॒यात् ।
 ब्रू॒याद॑गन् । अ॒गन्ना॒ग्निः । अ॒ग्निरि॑ति ( ) । इ॒त्य॒ग्नौ । अ॒ग्नाव॒ग्निम् ।
 अ॒ग्निम् ग॑मयेत् । ग॒मये॒न् निः । निर् य॑ज॒मानम् ।
 य॑ज॒मान॑ सु॒वर्गा॑त् । सु॒वर्गा॑ल्लो॒कात् । सु॒वर्गा॑दि॒ति सु॒वः – गा॑त् ।
 लो॒काद् भ॑जेत् । भ॒जेद॑गन् । अ॒ग्निति॑ । इ॒त्ये॒व । ए॒व ब्रू॒यात् ।
 ब्रू॒याद् य॑ज॒मानम् । य॑ज॒मान॑मे॒व । ए॒व सु॒वर्ग॑म् । सु॒वर्गं॑ लो॒कम् ।
 सु॒वर्ग॑मि॒ति सु॒वः – ग॑म् । लो॒कम् ग॑मयति ।
 ग॒मय॑तीति॑ गमयति ॥ 29 (67/73)

(आसाद्य प्रा – नतिदृश्जं करोति – हरति – वियुयाद् –
यजमानमेवा – ऽग्निरिति – सप्तदश च) (A5)

T.S.2.6.6.1 - Kramam

अग्ने॑स्त्रयः॑ । त्रयो॑ ज्याया॑ऽसः । ज्याया॑ऽसो भ्रा॑तरः । भ्रा॑तर
आसन् । आसन् ते । ते दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यम् । ह॒व्यं व॑हन्तः ।
वहन्तः प्र । प्रा॒मीयन्त॑ । अ॒मीयन्त॑ सः । सो॒ऽग्निः॑ । अ॒ग्निर॑बिभेत् ।
अ॒बिभे॑दित्थम् । इ॒त्थं वा॑व । वा॒व स्यः॑ । स्य आ॒र्तिम् । आ॒र्तिमा॑ ।
आ॒ऽरिष्य॑ति । अ॒रिष्य॑तीति । इति॑ सः । स नि॒लाय॑त । नि॒लाय॑त सः ।
सो॒ऽपः । अ॒पः प्र । प्रा॒विश॑त् । अ॒विश॑त् तम् । तम् दे॒वताः॑ ।
दे॒वताः॑ प्रै॒षम् । प्रै॒षमै॑च्छन् । प्रै॒षमि॑ति प्र – ए॒षम् । ऐ॒च्छन् तम् ।
तम् म॒थ्स्यः॑ । म॒थ्स्यः॑ प्र । प्रा॒ब्रवी॑त् । अ॒ब्रवी॑त् तम् । तम॑शपत् ।
अ॒शप॑द् धि॒याधि॑या । धि॒याधि॑या त्वा । धि॒याधि॑येति धि॒या – धि॒या ।
त्वा व॒द्ध्या॑सुः । व॒द्ध्या॑सुर् यः । यो मा॑ । मा प्र । प्रा॒वोचः॑ ।
अ॒वोच॑ इति । इति॑ तस्मा॑त् । तस्मा॑न् म॒थ्स्यम् ।
म॒थ्स्यम् धि॒याधि॑या । धि॒याधि॑या घ्नन्ति । धि॒याधि॑येति धि॒या–धि॒या ।
घ्नन्ति॑ श॒प्तः । श॒प्तो हि॑ । 30 (50/53)

T.S.2.6.6.2 - Kramam

हि तम् । तमनु । अन्वविन्दन् । अविन्दन् तम् । तमब्रुवन् ।
 अब्रुवन्नुप । उप नः । न आ । आ वर्तस्व । वर्तस्व हव्यम् ।
 हव्यम् नः । नो वह । वहेति । इति सः । सौब्रवीत् ।
 अब्रवीद् वरम् । वरं वृणै । वृणै यत् । यदेव । एव गृहीतस्य ।
 गृहीतस्याहुतस्य । अहुतस्य बहिःपरिधि । बहिःपरिधि स्कन्दात् ।
 बहिःपरिधीति बहिः – परिधि । स्कन्दात् तत् । तन् मे ।
 मे भ्रातृणाम् । भ्रातृणाम् भागधेयम् । भागधेयमसत् । भागधेयमिति
 भाग – धेयम् । असदिति । इति तस्मात् । तस्माद् यत् । यद्
 गृहीतस्य । गृहीतस्याहुतस्य । अहुतस्य बहिःपरिधि । बहिःपरिधि
 स्कन्दति । बहिःपरिधीति बहिः – परिधि । स्कन्दति तेषाम् । तेषाम्
 तत् । तद् भागधेयम् । भागधेयम् तान् । भागधेयमिति भाग-धेयम् ।
 तानेव । एव तेन । तेन प्रीणाति । प्रीणाति परिधीन् । परिधीन् परि ।
 परिधीनिति परि – धीन् । परि दधाति । दधाति रक्षसाम् ।
 रक्षसामपहत्यै । अपहत्यै सम् । अपहत्या इत्यप – हत्यै ।
 स७ स्पर्शयति । स्पर्शयति रक्षसाम् । 31 (50/56)

T.S.2.6.6.3 - Kramam

रक्ष॑साम॒नन्व॑व॒चारा॑य । अन॒न्व॑व॒चारा॑य न ।
 अन॒न्व॑व॒चारा॑येत्य॒ननु॑ – अ॒व॒चा॒रा॒य । न पु॒रस्ता॑त् । पु॒रस्ता॑त् परि॑ ।
 परि॑ दधाति । द॒धा॒त्या॒दि॒त्यः । आ॒दि॒त्यो हि॑ । ह्ये॒व । ए॒वो॒द्यन् । उ॒द्यन्
 पु॒रस्ता॑त् । उ॒द्यन्नि॑त्युत्-यन् । पु॒रस्ता॑द् रक्षा॑सि । रक्षा॑स्यप॒हन्ति॑ ।
 अ॒प॒ह॒न्त्यूर्ध्वे॑ । अ॒प॒ह॒न्तीत्य॑प – ह॒न्ति । ऊ॒र्ध्वे॑ स॒मिधौ॑ ।
 ऊ॒र्ध्वे॑ इत्यूर्ध्वे॑ । स॒मिधा॑वा । स॒मिधा॑विति सं-इ॒धौ । आ द॑धाति ।
 द॒धा॒त्यु॒परि॑ष्ठात् । उ॒परि॑ष्ठादे॒व । ए॒व रक्षा॑सि । रक्षा॑स्यप॒ ।
 अ॒प॒ ह॒न्ति । ह॒न्ति॒ यजु॑षा । यजु॑षाऽन्याम् । अ॒न्याम् तू॒ष्णीम् ।
 तू॒ष्णीम॒न्याम् । अ॒न्याम् मि॒थुन॒त्वाय॑ । मि॒थुन॒त्वाय॑ द्वे । मि॒थुन॒त्वायेति॑
 मि॒थुन॑ – त्वाय॑ । द्वे आ । द्वे इति॑ द्वे । आ द॑धाति । द॒धा॒ति॒ द्वि॒पात् ।
 द्वि॒पाद् यज॑मानः । द्वि॒पादि॑ति द्वि – पात् । यज॑मानः प्र॒ति॒ष्ठित्यै॑ ।
 प्र॒ति॒ष्ठित्यै॑ ब्र॒ह्मवा॑दिनः । प्र॒ति॒ष्ठित्या॑ इति॑ प्र॒ति – स्थि॑त्यै ।
 ब्र॒ह्मवा॑दिनो वदन्ति । ब्र॒ह्मवा॑दिन इति॑ ब्र॒ह्म – वा॑दिनः । वद॑न्ति सः ।
 स तु । त्वै । वै यजे॑त । यजे॑त यः । यो य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्या॑र्त्या ।
 आ॒र्त्या व॑सीयान् । व॑सीयान्त् स्यात् । स्या॑दिति॑ । इति॑ भू॒प॒तये॑ ।

भूप॒तये॒ स्वाहा॑ । भूप॒तय॑ इति॒ भू – प॒तये॑ । स्वाहा॒ भुव॑नपतये ।

भुव॑नपतये॒ स्वाहा॑ । भुव॑नपतय॒ इति॒ भुव॑न – प॒तये॑ ।

स्वाहा॒ भू॒ताना॑म् । भू॒ताना॑म् पतये । 32 (50/62)

T.S.2.6.6.4 - Kramam

पतये॒ स्वाहा॑ । स्वाहेति॑ । इति॒ स्क॒न्नम् । स्क॒न्नम॑नु । अनु॑ मन्त्रयेत ।

मन्त्र॑येत य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्यै॑व । ए॒व तत् । तदा॒र्त्या । आ॒र्त्या य॑जमानः ।

यज॑मानो वसी॒यान् । वसी॒यान् भ॑वति । भ॒वति॒ भूय॑सीः । भूय॑सीर्-

हि । हि दे॒वताः॑ । दे॒वताः॑ प्री॒णाति॑ । प्री॒णाति॑ जा॒मि । जा॒मि वै ।

वा ए॒तत् । ए॒तद् य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॑ क्रि॒यते॑ । क्रि॒यते॑ यत् ।

यद॒न्वञ्चौ॑ । अ॒न्वञ्चौ॑ पु॒रोडा॑शौ । पु॒रोडा॑शवुपा॒शुया॑जम् ।

उपा॒शुया॑जमन्तरा । उपा॒शुया॑जमित्युपा॒शु – या॑जम् ।

अन्तरा॑ यजति । यज॑त्यजा॒मित्वा॑य । अजा॑मित्वा॒याथो॑ ।

अजा॑मित्वा॒येत्य॑जा॒मि – त्वा॑य । अथो॑ मिथु॒नत्वा॑य । अथो॑ इत्यथो॑ ।

मिथु॒नत्वा॑या॒ग्निः । मिथु॒नत्वा॑येति॑ मिथु॒न – त्वा॑य । अ॒ग्निर॒मुष्मि॑न् ।

अ॒मुष्मि॑न् लो॒के । लो॒क आ॑सीत् । आ॑सीद् य॒मः । य॒मोऽस्मि॑न् ।

अ॒स्मिन् ते॑ । ते दे॒वाः । दे॒वा अ॑ब्रुवन् । अ॒ब्रुव॑न्ना । ए॒त । इ॒तेमौ॑ ।

इ॒मौ वि॑ । वि॒ परि॑ । पर्यू॒हाम॑ । ऊ॒हामे॑ति । इ॒त्यन्ना॑द्येन ।
 अ॒न्नाद्ये॑न दे॒वाः । अ॒न्नाद्ये॑नेत्यन्न – अ॒द्येन॑ । दे॒वा अ॒ग्निम् ।
 अ॒ग्निमु॒पाम॑न्त्रयन्त । 33 (50/4/55)

T.S.2.6.6.5 - Kramam

उ॒पाम॑न्त्रयन्त रा॒ज्येन॑ । उ॒पाम॑न्त्रयन्तेत्युप – अ॒मन्त्र॑यन्त । रा॒ज्येन॑
 पि॒तरः॑ । पि॒तरो॑ य॒मम् । य॒मम् तस्मा॑त् । तस्मा॑द॒ग्निः । अ॒ग्निर्
 दे॒वाना॑म् । दे॒वाना॑मन्नादः । अ॒न्नादो॑ य॒मः । अ॒न्नाद॑ इत्यन्न – अ॒दः ।
 य॒मः पि॒तृणा॑म् । पि॒तृणा॑ञ् राजा॑ । राजा॑ यः । य ए॒वम् । ए॒वं वे॑द ।
 वे॒द प्र॑ । प्र रा॒ज्यम् । रा॒ज्यम॑न्नाद्यम् । अ॒न्नाद्य॑माप्नोति ।
 अ॒न्नाद्य॑मित्यन्न – अ॒द्यम् । आ॒प्नोति॑ तस्मै॑ । तस्मा॑ ए॒तत् ।
 ए॒तद् भा॒गधे॑यम् । भा॒गधे॑यम् प्र । भा॒गधे॑यमिति॑ भा॒ग – धे॑यम् ।
 प्रा॒यच्छ॑न् । अ॒यच्छ॑न् यत् । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ स्विष्ट॒कृते॑ ।
 स्विष्ट॒कृते॑ऽव॒द्यन्ति॑ । स्विष्ट॒कृत॑ इति॑ स्विष्ट – कृ॒ते । अ॒व॒द्यन्ति॑ यत् ।
 अ॒व॒द्यन्ती॑त्यव – द्यन्ति॑ । यद॒ग्नये॑ । अ॒ग्नये॑ स्विष्ट॒कृते॑ ।
 स्विष्ट॒कृते॑ऽव॒द्यति॑ । स्विष्ट॒कृत॑ इति॑ स्विष्ट – कृ॒ते ।
 अ॒व॒द्यति॑ भा॒गधे॑येन । अ॒व॒द्यती॑त्यव – द्यति॑ । भा॒गधे॑येनै॒व ।

भा॒ग॒धे॒ये॒ने॒ति॒ भा॒ग – धे॒ये॒न । ए॒व तत् । तद् रु॒द्रम् । रु॒द्रं॑ स॒म् ।
 स॒म॒र्द्ध॒य॒ति । अ॒र्ध॒य॒ति स॒कृ॒त्स॒कृ॒त् । स॒कृ॒त्स॒कृ॒द॒व । स॒कृ॒त्स॒कृ॒दि॒ति॒
 स॒कृ॒त् – स॒कृ॒त् । अ॒व द्य॒ति । द्य॒ति स॒कृ॒त् । स॒कृ॒दि॒व ।
 इ॒व हि । हि रु॒द्रः । रु॒द्र उत्त॒रा॒र्द्धा॒त् । उत्त॒रा॒र्द्धा॒द॒व ।
 उत्त॒रा॒र्द्धा॒दि॒त्यु॒त्तर – अ॒र्द्धा॒त् । अ॒व द्य॒ति । द्य॒त्येषा॑ । ए॒षा वै ।
 वै रु॒द्रस्य॑ ( ) । रु॒द्रस्य॑ दिक् । 34 (50/61)

T.S.2.6.6.6 - Kramam

दि॒ख् स्वा॒याम् । स्वा॒यामे॒व । ए॒व दि॒शि । दि॒शि रु॒द्रम् । रु॒द्रम्
 नि॒र॒व॒द॒य॒ते । नि॒र॒व॒द॒य॒ते द्विः॑ । नि॒र॒व॒द॒य॒त इति॑ निः – अ॒व॒द॒य॒ते ।
 द्वि॒र॒भि । अ॒भि घा॒र॒य॒ति । घा॒र॒य॒ति च॒तु॒र॒व॒त्त॒स्य॑ । च॒तु॒र॒व॒त्त॒स्या॒प्त्यै॑ ।
 च॒तु॒र॒व॒त्त॒स्ये॒ति च॒तुः॑ – अ॒व॒त्त॒स्य॑ । आ॒प्त्यै प॒श॒वः । प॒श॒वो वै ।
 वै पूर्॒वाः । पूर्॒वा आ॒हु॒त॒यः॑ । आ॒हु॒त॒य ए॒षः । आ॒हु॒त॒य इत्या॑-हु॒त॒यः॑ ।
 ए॒ष रु॒द्रः । रु॒द्रो यत् । य॒द॒ग्निः॑ । अ॒ग्निर् यत् । यत् पूर्॒वाः॑ ।
 पूर्॒वा आ॒हु॒तीः॑ । आ॒हु॒ती॒र॒भि । आ॒हु॒ती॒रि॒त्या-हु॒तीः॑ । अ॒भि जु॒हु॒यात् ।
 जु॒हु॒याद् रु॒द्राय॑ । रु॒द्राय॑ प॒शून् । प॒शून्पि॑ । अ॒पि द॒द्ध्य॒यात् ।
 द॒द्ध्य॒याद॒प॒शुः॑ । अ॒प॒शुर् य॒ज॒मा॒नः॑ । य॒ज॒मा॒नः॑ स्यात् । स्या॒द॒ति॒हा॒य ।

अ॒ति॒हाय॒ पूर्वाः॑ । अ॒ति॒हायेत्य॑ति – हाय॑ । पूर्वा॑ आ॒हुतीः॑ ।
 आ॒हुती॑र् जुहोति । आ॒हुती॑रित्या – हु॒तीः॑ । जुहोति॑ प॒शूनाम्॑ ।
 प॒शूनाम्॑ गोपी॒थाय॑ । गोपी॒थायेति॑ गोपी॒थाय॑ ॥ 35 (37/43)

(श॒प्तः – स्पर्श॑यति – भू॒ताना॑ – म॒ग्नि – रु॒द्रस्य॑ –
 स॒प्तत॒त्रिंश॑च्च) (A6)

T.S.2.6.7.1 - Kramam

मनुः॑ पृ॒थि॒व्याः॑ । पृ॒थि॒व्या य॒ज्ञिय॑म् । य॒ज्ञिय॑मैच्छत् । ऐ॒च्छ॒त् सः॑ ।
 स घृ॒तम् । घृ॒तम् नि॒षिक्त॑म् । नि॒षिक्त॑मविन्दत् । नि॒षिक्त॑मिति॒
 नि॒-सि॒क्तम् । अ॒वि॒न्द॒त् सः॑ । सोऽब्रू॑वीत् । अ॒ब्रू॑वीत् कः॑ । कोऽस्य॑ ।
 अ॒स्येश्व॑रः । ई॒श्वरो॑ य॒ज्ञे । य॒ज्ञे ऽपि॑ । अ॒पि कर्तोः॑ । कर्तो॑रिति॒ ।
 इति॒ तौ । ताव॑ब्रूताम् । अ॒ब्रू॑ताम् मि॒त्राव॑रुणौ । मि॒त्राव॑रुणौ गोः॑ ।
 मि॒त्राव॑रुणाविति॒ मि॒त्रा – व॑रुणौ । गो॒रेव॑ । ए॒वाव॑म् । आ॒वमी॑श्वरौ ।
 ई॒श्वरौ॑ कर्तोः॑ । कर्तोः॑ स्वः॑ । स्व॒ इति॑ । इति॒ तौ । तौ ततः॑ ।
 ततो॑ गा॒म् । गा॒ं स॒म् । स॒मैर॑यताम् । ऐ॒रय॑तां सा । सा यत्र॑यत्र ।
 यत्र॑यत्र न्यक्रामत् । यत॑यत्रेति॒ यत्र – य॒त्र । न्यक्राम॑त् ततः॑ ।
 न्यक्राम॑दिति॒ नि – अ॒क्राम॑त् । ततो॑ घृ॒तम् । घृ॒तम॑पीड्यत ।

अ॒पी॒ङ्य॒त॒ तस्मा॑त् । तस्मा॑द् घृ॒तप॑दी । घृ॒तप॑द्युच्यते । घृ॒तप॑दीति
 घृ॒त – प॒दी । उ॒च्य॒ते तत् । तद॑स्यै । अ॒स्यै ज॑न्म । ज॒न्मोप॑हूतम् ।
 उप॑हूत॒ꣳ रथ॑न्तरम् । उप॑हूत॒मित्युप॑ – हू॒तम् । रथ॑न्तर॒ꣳ सह॑ ।
 रथ॑न्तरमि॒ति रथ॑म् – त॒रम् । सह॑ पृथि॒व्या । पृथि॒व्येति॑ । इत्या॑ह ।

आहे॒यम् । 36 (50/57)

T.S.2.6.7.2 - Kramam

इ॒यं वै । वै रथ॑न्तरम् । रथ॑न्तरमि॒माम् । रथ॑न्तरमि॒ति रथ॑म् – त॒रम् ।
 इ॒मामे॒व । ए॒व सह॑ । स॒हान्ना॑द्येन । अ॒न्नाद्ये॒नोप॑ ।
 अ॒न्नाद्ये॒नेत्य॑न्न – अ॒द्येन॑ । उप॑ ह्वयते । ह्व॒यत॑ उप॑हूतम् ।
 उप॑हूतं वा॒मदे॒व्यम् । उप॑हूत॒मित्युप॑ – हू॒तम् । वा॒मदे॒व्यꣳ सह॑ ।
 वा॒मदे॒व्यमि॒ति वा॒म – दे॒व्यम् । स॒हान्त॑रिक्षेण ।
 अ॒न्तरि॑क्षेणेति । इत्या॑ह । आ॒ह प॑शवः । प॒शवो॑ वै । वै वा॒मदे॒व्यम् ।
 वा॒मदे॒व्यम् प॑शून् । वा॒मदे॒व्यमि॒ति वा॒म – दे॒व्यम् । प॑शूने॒व । ए॒व
 सह॑ । स॒हान्त॑रिक्षेण । अ॒न्तरि॑क्षेणोप॑ । उप॑ ह्वयते । ह्व॒यत॑ उप॑हूतम् ।
 उप॑हूतम् बृ॒हत् । उप॑हूत॒मित्युप॑ – हू॒तम् । बृ॒हत् सह॑ । सह॑ दि॒वा ।
 दि॒वेति॑ । इत्या॑ह । आ॒हैर॑म् । ऐ॒रं वै । वै बृ॒हत् । बृ॒हदि॑राम् ।

इ॒रामे॒व । ए॒व स॒ह । स॒ह दि॒वा । दि॒वोप॑ । उ॒प ह॒यते॑ । ह॒यत॑
उ॒पहू॒ताः । उ॒पहू॒ताः स॒प्त । उ॒पहू॒ता इ॒त्युप॑ – हू॒ताः । स॒प्त हो॒त्राः ॥
हो॒त्रा इ॒ति । इ॒त्याह॑ । आ॒ह हो॒त्राः । हो॒त्रा ए॒व । ए॒वोप॑ । उ॒प ह॒यते॑ ।
ह॒यत॑ उ॒पहू॒ता । उ॒पहू॒ता धे॒नुः । उ॒पहू॒तेत्यु॑प – हू॒ता ।

धे॒नुः स॒हर्ष॑भा । 37 (50/58)

T.S.2.6.7.3 - Kramam

स॒हर्ष॑भेति॑ । स॒हर्ष॑भेति॑ स॒ह-ऋ॒षभा॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒ह मि॒थुन॑म् ।
मि॒थुन॑मे॒व । ए॒वोप॑ । उ॒प ह॒यते॑ । ह॒यत॑ उ॒पहू॒तः । उ॒पहू॒तो भ॒क्षः ।
उ॒पहू॒त इ॒त्युप॑ – हू॒तः । भ॒क्षः स॒खा । स॒खेति॑ । इ॒त्याह॑ ।

आ॒ह सो॒मपी॒थम् । सो॒मपी॒थमे॒व । सो॒मपी॒थमि॒ति सो॒म – पी॒थम् ।
ए॒वोप॑ । उ॒प ह॒यते॑ । ह॒यत॑ उ॒पहू॒ता(४)म् । उ॒पहू॒ता(४)म् हो॑ ।
उ॒पहू॒ता(४)म् इ॒त्युप॑ – हू॒ता(४)म् । हो॑ इ॒ति । हो॑ इ॒ति हो॑ । इ॒त्याह॑ ।

आ॒हा॒त्मा॒नम् ॥ आ॒त्मा॒नमे॒व । ए॒वोप॑ । उ॒प ह॒यते॑ । ह॒यत॑ आ॒त्मा ।

आ॒त्मा हि॑ । ह्यु॒पहू॒ताना॑म् । उ॒पहू॒तानां॑ व॒सिष्ठः॑ ।

उ॒पहू॒ताना॑मित्यु॒प-हू॒ताना॑म् । व॒सिष्ठ॑ इ॒डाम् । इ॒डामु॒प । उ॒प ह॒यते॑ ।
ह॒यते॑ प॒शवः॑ । प॒शवो॑ वै । वा इ॒डा । इ॒डा प॒शून् । प॒शूने॒व ।

ए॒वो॒प । उ॒प ह॒यते । ह॒यते च॒तुः । च॒तु॒रु॒प । उ॒प ह॒यते ।
ह॒यते च॒तु॒ष्पादः । च॒तु॒ष्पादो॒ हि । च॒तु॒ष्पाद॒ इति॒ च॒तुः – पा॒दः ।
हि प॒शवः । प॒शवो॒ मान॒वी । मान॒वीति॒ । इत्या॒ह । आ॒ह म॒नुः ।
म॒नुर॒ हि । ह्ये॒ताम् । ए॒ताम॒ग्रे ॥ 38 (50/57)

T.S.2.6.7.4 - Kramam

अ॒ग्रे ऽप॒श्यत् । अ॒प॒श्यद् घृ॒तप॒दी । घृ॒तप॒दीति॒ । घृ॒तप॒दीति॒
घृ॒त – प॒दी । इत्या॒ह । आ॒ह यत् । य॒दे॒व । ए॒वा॒स्यै ॥ अ॒स्यै प॒दात् ।
प॒दाद् घृ॒तम् । घृ॒तम॒पीड्य॑त । अ॒पीड्य॑त॒ तस्मा॑त् । तस्मा॑दे॒वम् ।
ए॒वमा॒ह । आ॒ह मै॒त्राव॒रुणी॑ । मै॒त्राव॒रुणी॑ति॒ । मै॒त्राव॒रुणी॑ति॒
मै॒त्रा – व॒रुणी॑ । इत्या॒ह । आ॒ह मि॒त्राव॒रुणौ॑ । मि॒त्राव॒रुणौ॑ हि ।
मि॒त्राव॒रुणा॑विति॒ मि॒त्रा – व॒रुणौ॑ । ह्ये॒नाम् । ए॒नां॒ स॒मैर॑यताम् ।
स॒मैर॑यताम् ब्र॒ह्म । स॒मैर॑यता॒मिति॒ सं – ऐ॒र॑यताम् । ब्र॒ह्म दे॒वकृ॑तम् ।
दे॒वकृ॑त॒मुप॑हूतम् । दे॒वकृ॑त॒मिति॒ दे॒व – कृ॑तम् । उ॒पहू॑त॒मिति॒ ।
उ॒पहू॑त॒मित्यु॑प – हू॒तम् । इत्या॒ह । आ॒ह ब्र॒ह्म । ब्र॒ह्मै॒व । ए॒वो॒प ।
उ॒प ह॒यते । ह॒यते दै॒व्याः । दै॒व्या अ॒ध्व॒र्यवः॑ । अ॒ध्व॒र्यव॑ उ॒पहू॑ताः ।
उ॒पहू॑ता उ॒पहू॑ताः । उ॒पहू॑ता इत्यु॑प – हू॒ताः । उ॒पहू॑ता म॒नुष्याः॑ ॥

उप॒हू॒ता इत्युप॑ – हू॒ताः । म॒नु॒ष्या इति॑ । इत्या॒ह । आ॒ह दे॒वम॒नु॒ष्यान् ।
 दे॒वम॒नु॒ष्याने॒व । दे॒वम॒नु॒ष्यानि॑ति दे॒व-म॒नु॒ष्यान् । ए॒वोप॑ । उप॑ ह्वयते ।
 ह्वय॑ते ये । य इ॒मम् । इ॒मं य॑ज्ञम् । य॒ज्ञम॑वान् । अ॒वान् ये ।
 ये य॒ज्ञप॑तिम् । य॒ज्ञप॑तिं व॒र्द्धान् । य॒ज्ञप॑तिमि॒ति य॒ज्ञ – प॑तिम् ।
 व॒र्द्धानि॑ति । इत्या॒ह । आ॒ह य॒ज्ञाय॑ । 39 (50/60)

T.S.2.6.7.5 - Kramam

य॒ज्ञाय॑ च । चै॒व । ए॒व य॑ज॒मानाय॑ । य॑ज॒मानाय॑ च । चा॒शिष॑म् ।
 आ॒शिष॑मा । आ॒शिष॑मि॒त्या – शि॑षम् । आ शा॒स्ते । शा॒स्त उप॑हू॒ते ।
 उप॑हू॒ते द्या॒वापृ॑थि॒वी । उप॑हू॒ते इत्युप॑ – हू॒ते । द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑ ।
 द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑ द्या॒वा – पृ॑थि॒वी । इत्या॒ह । आ॒ह द्या॒वापृ॑थि॒वी ।
 द्या॒वापृ॑थि॒वी ए॒व । द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑ द्या॒वा – पृ॑थि॒वी । ए॒वोप॑ ।
 उप॑ ह्वयते । ह्वय॑ते पू॒र्वजे॑ । पू॒र्वजे॑ ऋ॒ताव॑री । पू॒र्वजे॑ इति॑ पू॒र्व-जे॑ ।
 ऋ॒ताव॑री इति॑ । ऋ॒ताव॑री इत्यृ॒त – व॑री । इत्या॒ह । आ॒ह पू॒र्वजे॑ ।
 पू॒र्वजे॑ हि । पू॒र्वजे॑ इति॑ पू॒र्व – जे॑ । ह्ये॒ते । ए॒ते ऋ॒ताव॑री ।
 ए॒ते इत्ये॒ते । ऋ॒ताव॑री दे॒वी । ऋ॒ताव॑री इत्यृ॒त – व॑री । दे॒वी दे॒वपु॑त्रे ।
 दे॒वी इति॑ दे॒वी । दे॒वपु॑त्रे इति॑ । दे॒वपु॑त्रे इति॑ दे॒व – पु॑त्रे । इत्या॒ह ।

आ॒ह दे॒वी । दे॒वी हि । दे॒वी इति॑ दे॒वी । ह्ये॒ते । ए॒ते दे॒वपु॒त्रे ।
 ए॒ते इत्ये॒ते । दे॒वपु॒त्रे उप॑हूतः । दे॒वपु॒त्रे इति॑ दे॒व – पु॒त्रे ।
 उप॑हूतोऽयम् । उप॑हूत इत्युप – हू॒तः । अ॒यं य॑ज॒मानः ।
 यज॑मान इति॑ । इत्या॒ह । आ॒ह यज॑मानम् । यज॑मानमे॒व । ए॒वोप॑ ।
 उप॑ ह्वयते । ह्व॒यत॑ उत्तरस्याम् । उत्तरस्याम् दे॒वय॒ज्यायाम्॑ ॥
 उत्तरस्यामित्युत् – त॒रस्याम् । दे॒वय॒ज्यायामुप॑हूतः । दे॒वय॒ज्यायामिति॑
 दे॒व – य॒ज्यायाम्॑ । उप॑हूतो भू॒यसि॑ । उप॑हूत इत्युप – हू॒तः ।
 भू॒यसि॑ ह॒विष्क॑रणे । ह॒विष्क॑रण उप॑हूतः ।
 ह॒विष्क॑रण इति॑ ह॒विः – क॑रणे । उप॑हूतो दि॒व्ये ।
 उप॑हूत इत्युप – हू॒तः । दि॒व्ये धा॑मन् । धा॒मन्नुप॑हूतः ( ) ।
 उप॑हूत इति॑ । उप॑हूत इत्युप – हू॒तः । 40 (50/71)

T.S.2.6.7.6 - Kramam

इत्या॒ह । आ॒ह प्र॒जा । प्र॒जा वै । प्र॒जेति॑ प्र – जा । वा उत्तरा ।
 उत्तरा दे॒वय॒ज्या । उत्तरे॒त्युत् – त॒रा । दे॒वय॒ज्या प॒शवः॑ । दे॒वय॒ज्येति॑
 दे॒व – य॒ज्या । प॒शवो॑ भू॒यः । भू॒यो ह॒विष्क॑रणम् । ह॒विष्क॑रणं
 सु॒वर्गः॑ । ह॒विष्क॑रणमिति॑ ह॒विः – क॑रणम् । सु॒वर्गो लो॒कः ।

सु॒वर्ग॑ इति॑ सु॒वः – गः॑ । लो॒को दि॒व्यम् । दि॒व्यम् धाम॑ । धामे॒दम् ।
 इ॒दम॑सि । अ॒सी॒दम् । इ॒दम॑सि । अ॒सीति॑ । इत्ये॒व । ए॒व य॒ज्ञस्य॑ ।
 य॒ज्ञस्य॑ प्रि॒यम् । प्रि॒यम् धाम॑ । धामो॒प । उप॑ ह॒यते । ह॒यते वि॒श्वम् ।
 वि॒श्वम॑स्य । अ॒स्य प्रि॒यम् । प्रि॒यमु॒पहू॑तम् । उ॒पहू॑तमि॒ति ।
 उ॒पहू॑तमित्यु॒प – हू॒तम् । इत्या॑ह । आ॒हाछ॑म्बट्कारम् ।
 अ॒छम्ब॑ट्कारमे॒व । अ॒छम्ब॑ट्कारमित्य॒छम्ब॑ट् – का॒रम् । ए॒वो॒प ।
 उप॑ ह॒यते । ह॒यत॑ इति॑ ह॒यते ॥ 41 (34/41)

(आ॒ह – धे॒नु – रेतां॑ – वै॒र्धानि॑त्या॒ह – धाम॑न्नु॒पहू॑त –
 श्रु॒त्स्त्रि॑श्च) (A7)

T.S.2.6.8.1 - Kramam

प॒शवो॑ वै । वा इ॒डा । इ॒डा स्व॒यम् । स्व॒यमा॑ । आ द॑त्ते ।
 द॑त्ते का॒मम् । का॒ममे॒व । ए॒वात्म॑ना । आ॒त्मना॑ प॒शूनाम् । प॒शूना॑मा ।
 आ द॑त्ते । द॑त्ते न । न हि । ह्य॒न्यः । अ॒न्यः का॒मम् । का॒मम् प॒शूनाम् ।
 प॒शूनाम् प्र॒यच्छ॑ति । प्र॒यच्छ॑ति वा॒चः । प्र॒यच्छ॑तीति॑ प्र – य॒च्छति॑ ।
 वा॒चस्प॑तये । प॒तये॑ त्वा । त्वा हु॒तम् । हु॒तम् प्र॑ । प्रा॒श्ना॑मि ।
 अ॒श्ना॑मीति॑ । इत्या॑ह । आ॒ह वा॒चम् । वा॒चमे॒व । ए॒व भा॒गधे॑येन ।

भा॒ग॒धे॒येन॑ प्री॒णाति॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भा॒ग – धे॒येन॑ । प्री॒णाति॑ स॒द॒सः ।
स॒द॒स॒स्प॒तये॑ । प॒तये॑ त्वा । त्वा हु॒तम् । हु॒तम् प्र । प्रा॒श्ना॒मि ।
अ॒श्ना॒मीति॑ । इत्या॒ह । आ॒ह स्व॒गाकृ॑त्यै । स्व॒गाकृ॑त्यै चतु॒रव॒त्तम् ।
स्व॒गाकृ॑त्या इति॑ स्व॒गा – कृ॑त्यै । चतु॒रव॒त्तम् भ॑वति । चतु॒रव॒त्तमि॑ति
चतुः – अ॒व॒त्तम् । भ॑वति ह॒विः । ह॒विर् वै । वै चतु॒रव॒त्तम् ।
चतु॒रव॒त्तम् प॒शवः॑ । चतु॒रव॒त्तमि॑ति चतुः – अ॒व॒त्तम् ।
प॒शवश्च॑तु॒रव॒त्तम् । चतु॒रव॒त्तं य॑त् । चतु॒रव॒त्तमि॑ति चतुः – अ॒व॒त्तम् ।
यद्धो॒ता ॥ हो॒ता ॥ प्रा॒श्जी॒यात् । प्रा॒श्जी॒याद्धो॒ता ॥

प्रा॒श्जी॒यादि॑ति प्र – अ॒श्जी॒यात् । हो॒ता ऽऽर्ति॑म् । 42 (50/57)

T.S.2.6.8.2 - Kramam

आ॒र्ति॒मा । आ॒च्छे॒त् ॥ ऋ॒च्छे॒द् यत् । य॒द॒ग्नौ । अ॒ग्नौ जु॒हुया॑त् ।
जु॒हुया॑द् रु॒द्राय॑ । रु॒द्राय॑ प॒शून् । प॒शून्पि॑ । अ॒पि द॑द्ध्य॒यात् ।
द॑द्ध्य॒याद॒पशुः॑ । अ॒पशु॑र् यज॒मानः॑ । यज॒मानः॑ स्यात् । स्याद् वा॒चः ।
वा॒च॒स्प॒तये॑ । प॒तये॑ त्वा । त्वा हु॒तम् । हु॒तम् प्र । प्रा॒श्ना॒मि ।
अ॒श्ना॒मीति॑ । इत्या॒ह । आ॒ह प॒रोक्ष॑म् । प॒रोक्ष॑मे॒व । प॒रोक्ष॑मि॒ति
प॒रः – अ॒क्षम् ॥ ए॒वैन॑त् । ए॒नज् जु॒होति॑ । जु॒होति॑ स॒द॒सः ।

सद॑स॒स्पत॑ये । पत॑ये त्वा । त्वा॒ हु॒तम् । हु॒तम् प्र । प्रा॑श्जामि ।
 अ॒श्जामी॑ति । इत्या॑ह । आ॒ह स्व॒गाकृ॑त्यै । स्व॒गाकृ॑त्यै प्र ।
 स्व॒गाकृ॑त्या इति॑ स्व॒गा - कृ॑त्यै । प्रा॑श्जन्ति । अ॒श्जन्ति॑ ती॒र्थे ।
 ती॒र्थ ए॒व । ए॒व प्र । प्रा॑श्जन्ति । अ॒श्जन्ति॑ दक्षि॑णाम् ।
 दक्षि॑णाम् ददाति । द॒दाति॑ ती॒र्थे । ती॒र्थ ए॒व । ए॒व दक्षि॑णाम् ।
 दक्षि॑णाम् ददाति । द॒दाति॑ वि । वि वै । वा ए॒तत् । ए॒तद् य॒ज्ञम् ।
 य॒ज्ञम् छि॑न्दन्ति । 43 (50/52)

T.S.2.6.8.3 - Kramam

छि॑न्दन्ति यत् । यन् म॒द्ध्यतः॑ । म॒द्ध्यतः॑ प्रा॑श्जन्ति । प्रा॑श्जन्त्य॒द्भिः ।
 प्रा॑श्जन्तीति॑ प्र - अ॒श्जन्ति॑ । अ॒द्भिर् मार्ज॑यन्ते । अ॒द्भिरित्य॑त्-भिः ।
 मार्ज॑यन्त आपः॑ । आपो॑ वै । वै सर्वाः॑ । सर्वा॑ दे॒वताः॑ । दे॒वता॑
 दे॒वताभिः॑ । दे॒वताभि॑रेव । ए॒व य॒ज्ञम् । य॒ज्ञं सम् । सम् त॑न्वन्ति ।
 त॑न्वन्ति दे॒वाः । दे॒वा वै । वै य॒ज्ञात् । य॒ज्ञाद् रु॒द्रम् । रु॒द्रम॑न्तः ।
 अ॒न्तरा॑यन् । आ॒यन्त् सः । स य॒ज्ञम् । य॒ज्ञम॑वि॒द्ध्यत् । अ॒वि॒द्ध्यत्
 तम् । तम् दे॒वाः । दे॒वा अ॒भि । अ॒भि सम् । स॒मग॑च्छन्त ।
 अ॒ग॒च्छन्त॑ क॒ल्पता॑म् । क॒ल्पता॑म् नः । न इ॒दम् । इ॒दमि॑ति ।

इति ते । तेऽब्रुवन् । अब्रुवन्त् स्विष्टम् । स्विष्टं वै । स्विष्टमिति
सु - इष्टम् । वै नः । न इदम् । इदम् भविष्यति । भविष्यति यत् ।
यदिमम् । इमं राधयिष्यामः । राधयिष्याम इति । इति तत् ।
तथ् स्विष्टकृतः । स्विष्टकृतः स्विष्टकृत्वम् ।
स्विष्टकृत इति स्विष्ट - कृतः । स्विष्टकृत्वम् तस्य ।
स्विष्टकृत्वमिति स्विष्टकृत् - त्वम् । तस्याविद्धम् । आविद्धम् निः ।
आविद्धमित्या - विद्धम् । निरकृन्तन् । 44 (50/56)

T.S.2.6.8.4 - Kramam

अकृन्तन् । यवेन । यवेन सम्मितम् । सम्मितम् तस्मात् ।
सम्मितमिति सं - मितम् । तस्माद् यवमात्रम् । यवमात्रमव ।
यवमात्रमिति यव - मात्रम् । अव द्येत् । द्येद् यत् । यज् ज्यायः ।
ज्यायो ऽवद्येत् । अवद्येद् रोपयेत् । अवद्येदित्यव - द्येत् । रोपयेत्
तत् । तद् यज्ञस्य । यज्ञस्य यत् । यदुप । उप च । च स्तृणीयात् ।
स्तृणीयादभि । अभि च । च घारयेत् । घारयेदुभयतस्सञ्श्रायि ।
उभयतस्सञ्श्रायि कुर्यात् ।
उभयतस्सञ्श्रायीत्युभयतः - सञ्श्रायि । कुर्यादवदाय ।

अ॒व॒दा॒या॒भि॒ । अ॒व॒दा॒ये॒त्य॒व॒ – दा॒य॒ । अ॒भि॒ घा॒र॒य॒ति॒ । घा॒र॒य॒ति॒ द्विः॑ ।
 द्विः॑ स॒म् । सं॒ प॒द्य॒ते॒ । प॒द्य॒ते॒ द्वि॒पा॒त् । द्वि॒पा॒द् य॒ज॒मा॒नः॑ । द्वि॒पा॒दि॒ति॒
 द्वि॒ – पा॒त् । य॒ज॒मा॒नः॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॑ । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॑ य॒त् । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इति॑
 प्र॒ति॒ – स्थि॒त्यै॑ । य॒त् ति॒र॒श्ची॒न॒म् । ति॒र॒श्ची॒न॒म॒ति॒ह॒रे॒त् ।
 अ॒ति॒ह॒रे॒द॒न॒भि॒वि॒द्ध॒म् । अ॒ति॒ह॒रे॒दि॒त्य॒ति॒–ह॒रे॒त् । अ॒न॒भि॒वि॒द्धं॑ य॒ज्ञ॒स्य॑ ।
 अ॒न॒भि॒वि॒द्ध॒मि॒त्य॒न॒भि॒ – वि॒द्ध॒म् । य॒ज्ञ॒स्या॒भि॒ । अ॒भि॒ वि॒द्ध्ये॒त् ।
 वि॒द्ध्ये॒द॒ग्रे॒ण॑ । अ॒ग्रे॒ण॑ परि॑ । परि॑ ह॒र॒ति॒ । ह॒र॒ति॒ ती॒र्थे॒न॑ । ती॒र्थे॒नै॒व ।
 ए॒व परि॑ । परि॑ ह॒र॒ति॒ । ह॒र॒ति॒ त॒त् । त॒त् पू॒ष्णे॑ । पू॒ष्णे॑ परि॑ ।
 पर्य॑ह॒रन् । अ॒ह॒रन् त॒त् । त॒त् पू॒षा॑ । 45 (50/59)

T.S.2.6.8.5 - Kramam

पू॒षा प्रा॒श्य॑ । प्रा॒श्य॑ द॒तः॑ । प्रा॒श्ये॒ति॒ प्र – अ॒श्य॑ । द॒तो॑ऽरु॒णत् ।
 अ॒रु॒णत् तस्मा॑त् । तस्मा॑त् पू॒षा॑ । पू॒षा प्र॒पि॒ष्ट॒भा॒गः॑ ।
 प्र॒पि॒ष्ट॒भा॒गो ऽद॒न्त॒कः॑ । प्र॒पि॒ष्ट॒भा॒ग॒ इति॑ प्र॒पि॒ष्ट – भा॒गः॑ ।
 अ॒द॒न्त॒को॒ हि॒ । हि॒ त॒म् । त॒म् दे॒वाः॑ । दे॒वा अ॒ब्रु॒वन् । अ॒ब्रु॒वन् वि॒ ।
 वि॒ वै । वा अ॒य॒म् । अ॒य॒मा॒र्द्धि॑ । आ॒र्द्ध॒प्रा॒शि॒त्रि॒यः॑ ।
 अ॒प्रा॒शि॒त्रि॒यो वै॑ । अ॒प्रा॒शि॒त्रि॒य॒ इत्य॑प्र – अ॒शि॒त्रि॒यः॑ । वा अ॒य॒म् ।

अ॒यम॑भूत् । अ॒भू॒दिति॑ । इति॑ तत् । तद् बृ॒ह॒स्प॒तये॑ । बृ॒ह॒स्प॒तये॑ परि॑ ।
 पर्य॑हरन् । अ॒हर॒न्थ॑ सः । सोऽ॒बि॒भेत् । अ॒बि॒भेद् बृ॒ह॒स्प॒तिः॑ ।
 बृ॒ह॒स्प॒तिरि॒त्थम् । इ॒त्थं वा॑व । वा॒व स्यः॑ । स्य आ॒र्तिम् । आ॒र्ति॒मा ।
 आ ऽरि॑ष्यति । अ॒रि॒ष्य॒तीति॑ । इति॑ सः । स ए॒तम् । ए॒तम् मन्त्र॑म् ।
 मन्त्र॑मपश्यत् । अ॒प॒श्य॒थ् सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य त्वा । त्वा चक्षु॑षा ।
 चक्षु॑षा प्रति॑ । प्रति॑ पश्यामि । प॒श्या॒मीति॑ । इत्य॑ब्रवीत् । अ॒ब्र॒वीन्
 न । न हि । हि सूर्य॑स्य । सूर्य॑स्य चक्षुः॑ । चक्षुः॑ किम् । 46 (50/53)

T.S.2.6.8.6 - Kramam

किम् च॒न । च॒न हि॒नस्ति॑ । हि॒नस्ति॑ सः । सोऽ॒बि॒भेत् । अ॒बि॒भेत्
 प्र॒ति॒गृ॒ह्णन्त॑म् । प्र॒ति॒गृ॒ह्णन्त॑म् मा । प्र॒ति॒गृ॒ह्णन्त॑मिति॑ प्रति॑ – गृ॒ह्णन्त॑म् ।
 मा हि॒॒सि॒ष्यति॑ । हि॒॒सि॒ष्य॒तीति॑ । इति॑ दे॒वस्य॑ । दे॒वस्य॑ त्वा ।
 त्वा स॒वि॒तुः । स॒वि॒तुः प्र॒सवे॑ । प्र॒सवे॑ ऽश्वि॒नौः । प्र॒सव॑ इति॑
 प्र – स॒वे । अ॒श्वि॒नोर् बा॒हु॒भ्याम् । बा॒हु॒भ्याम् पू॒ष्णः । बा॒हु॒भ्यामि॑ति॑
 बा॒हु॒भ्याम् । पू॒ष्णो ह॒स्ता॒भ्याम् । ह॒स्ता॒भ्याम् प्रति॑ । प्रति॑ गृ॒ह्णामि॑ ।
 गृ॒ह्णामि॑ति॑ । इत्य॑ब्रवीत् । अ॒ब्र॒वीथ् स॒वि॒तृप्र॑सूतः । स॒वि॒तृप्र॑सूत ए॒व ।
 स॒वि॒तृप्र॑सूत इति॑ स॒वि॒तृ – प्र॒सूतः॑ । ए॒वैन॑त् । ए॒नद् ब्र॑ह्मणा ।

ब्र॒ह्म॒णा दे॒वता॑भिः । दे॒वता॑भिः प्र॒ति । प्र॒त्य॒गृ॒ह्णात् । अ॒गृ॒ह्णा॒थ् सः ।
 सोऽ॒बि॒भेत् । अ॒बि॒भेत् प्रा॒श्न॒न्तम् ॥ प्रा॒श्न॒न्तम् मा । प्रा॒श्न॒न्त॒मि॒ति
 प्र - अ॒श्न॒न्तम् ॥ मा हि॒॒सि॒ष्य॒ति । हि॒॒सि॒ष्य॒ती॒ति । इ॒त्य॒ग्नेः ।
 अ॒ग्ने॒स्त्वा । त्वाऽऽ॒स्ये॒न । आ॒स्ये॒न प्र । प्रा॒श्ना॒मि । अ॒श्ना॒मी॒ति ।
 इ॒त्य॒ब्र॒वीत् । अ॒ब्र॒वीन् न । न हि । ह्य॒ग्नेः । अ॒ग्ने॒रा॒स्यम् ॥
 आ॒स्यम् किम् । किम् च॒न । च॒न हि॒न॒स्ति । हि॒न॒स्ति सः ।
 सोऽ॒बि॒भेत् ( ) । अ॒बि॒भेत् प्रा॒शित॑म् । 47 (50/55)

T.S.2.6.8.7 - Kramam

प्रा॒शित॑म् मा । प्रा॒शित॑मि॒ति प्र - अ॒शित॑म् । मा हि॒॒सि॒ष्य॒ति ।
 हि॒॒सि॒ष्य॒ती॒ति । इ॒ति ब्रा॒ह्म॒ण॒स्य । ब्रा॒ह्म॒ण॒स्यो॒दरे॑ण । उ॒दरे॑णे॒ति ।
 इ॒त्य॒ब्र॒वीत् । अ॒ब्र॒वीन् न । न हि । हि ब्रा॒ह्म॒ण॒स्य । ब्रा॒ह्म॒ण॒स्यो॒दर॑म् ॥
 उ॒दर॑म् किम् । किम् च॒न । च॒न हि॒न॒स्ति । हि॒न॒स्ति बृ॒ह॒स्प॒तेः ॥
 बृ॒ह॒स्प॒तेर् ब्र॒ह्म॒णा । ब्र॒ह्म॒णे॒ति । इ॒ति सः । स हि । हि ब्र॒ह्मि॑ष्ठः ।
 ब्र॒ह्मि॑ष्ठो ऽप । अ॒प वै । वा ए॒तस्मा॑त् । ए॒तस्मा॑त् प्रा॒णाः ।
 प्रा॒णाः क्रा॑म॒न्ति । प्रा॒णा इ॒ति प्र - अ॒नाः । क्रा॑म॒न्ति यः ।
 यः प्रा॒शि॒त्रम् । प्रा॒शि॒त्रम् प्रा॒श्ना॒ति । प्रा॒शि॒त्रमि॒ति प्र - अ॒शि॒त्रम् ।

प्रा॒श्जा॒त्यद्भिः॑ । प्रा॒श्जा॒तीति॑ प्र – अ॒श्जा॒ति । अ॒द्भिर् मा॒र्जयि॒त्वा ।
 अ॒द्भिरि॒त्यत् – भिः॑ । मा॒र्जयि॒त्वा प्रा॒णान् । प्रा॒णान्त् स॒म् । प्रा॒णानि॑ति
 प्र – अ॒नान् । सं मृ॑शते । मृ॒शते॑ऽमृतम् । अ॒मृतं॑ वै । वै प्रा॒णाः ।
 प्रा॒णा अ॒मृतम् । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । अ॒मृत॒मापः॑ ।
 आपः॑ प्रा॒णान् । प्रा॒णाने॒व । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् ।
 ए॒व यथा॑स्त्वा॒नम् । यथा॑स्त्वा॒नमु॒प । यथा॑स्त्वा॒नमि॑ति यथा – स्त्वा॒नम् ।
 उ॒प ह॒यते॑ । ह॒यत॑ इति॑ ह॒यते॑ ॥ 48 (44/53)

(प्रा॒श्जी॒याद्धो॒ता – य॒ज्ञं – नि – र॒हरन्त॑ – च॒क्षु – रा॒स्यं
 किञ्च॒न हि॒नस्ति॑ सोऽ॒बिभे॑ – च॒तुश्च॒त्वारि॒ंशच्च॑) (A8)

T.S.2.6.9.1 - Kramam

अ॒ग्नी॒ध आ । अ॒ग्नी॒ध इत्य॑ग्नि – इ॒धे॑ । आ द॑धाति ।
 द॒धात्य॑ग्निमु॒खान् । अ॒ग्निमु॒खाने॒व । अ॒ग्निमु॒खानि॑त्य॒ग्नि – मु॒खान् ।
 ए॒वर्तून् । ऋ॒तून् प्री॑णाति । प्री॒णाति॑ स॒मिध॑म् । स॒मिध॑मा ।
 स॒मिध॑मि॒ति सं – इ॒धम् । आ द॑धाति । द॒धात्यु॑त्तरा॒साम् ।
 उ॒त्तरा॒सामाहु॑तीनाम् । उ॒त्तरा॒सामि॑त्युत् – त॒रा॒साम् । आहु॑तीनाम्
 प्र॒तिष्ठि॑त्यै । आहु॑तीना॒मित्या – हु॒तीना॒म् । प्र॒तिष्ठि॑त्या अथो॑ ।

प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॑ – स्थि॒त्यै॑ । अथो॑ स॒मिद्व॑ति । अथो॑ इत्यथो॑ ।
स॒मिद्व॑त्येव । स॒मिद्व॑तीति॑ स॒मि॒त् – व॒ति । ए॒व जु॑होति ।
जु॒होति॑ परि॒धीन् । परि॒धीन्त् स॒म् । परि॒धी॒निति॑ परि॑ – धीन् ।
स॒म् मा॒र्ष्टि॑ । मा॒र्ष्टि॑ पु॒नाति॑ । पु॒नात्ये॒व । ए॒वैनान् । ए॒नान्त्
स॒कृ॒त्स॒कृ॒त् । स॒कृ॒त्स॒कृ॒त् स॒म् । स॒कृ॒त्स॒कृ॒दिति॑ स॒कृ॒त् – स॒कृ॒त् ।
स॒म् मा॒र्ष्टि॑ । मा॒र्ष्टि॑ प॒राङ् । प॒राङ् वि॒ । इ॒व हि॑ । ह्ये॒तर्हि॑ ।
ए॒तर्हि॑ य॒ज्ञः । य॒ज्ञश्च॒तुः । च॒तुः स॒म् । सं प॑द्यते ।
प॒द्यते॑ च॒तुष्पा॑दः । च॒तुष्पा॑दः प॒शवः॑ । च॒तुष्पा॑द इति॑ च॒तुः – पा॒दः ।
प॒शवः॑ प॒शून् । प॒शून् ए॒व । ए॒वाव॑ । अ॒व रु॒न्धे । रु॒न्धे ब्र॑ह्मन् ।
ब्र॑ह्मन् प्र । प्र स्था॒स्यामः॑ । स्था॒स्याम॑ इति॑ । इत्या॒ह । आ॒हात्र॑ ।
अ॒त्र वै । वा ए॒तर्हि॑ । ए॒तर्हि॑ य॒ज्ञः । य॒ज्ञः श्रि॒तः ।

श्रि॒तो य॒त्र । 49 (50/61)

T.S.2.6.9.2 - Kramam

य॒त्र ब्र॑ह्मा । ब्र॑ह्मा य॒त्र । य॒त्रै॒व । ए॒व य॒ज्ञः । य॒ज्ञः श्रि॒तः ।
श्रि॒तस्त॑तः । त॑त ए॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒नमा॑ । आ र॒भते॑ । र॒भते॑ य॒त् ।
य॒द्धस्ते॑न । ह॒स्तेन॑ प्र॒मी॒वेत् । प्र॒मी॒वेद् वे॒पनः॑ ।

प्र॒मी॒वे॒दि॒ति॒ प्र – मी॒वे॒त् । वे॒प॒नः॑ स्यात् । स्याद् यत् । यच्छी॒र्ष॒णा ।
 शी॒र्ष॒णा शी॒र्ष॒क्ति॒मा॒न् । शी॒र्ष॒क्ति॒मा॒न्त् स्यात् ।
 शी॒र्ष॒क्ति॒मा॒नि॒ति॒ शी॒र्ष॒क्ति – मा॒न् । स्याद् यत् । यत् तू॒ष्णी॒म् ।
 तू॒ष्णी॒मा॒सी॒त । आ॒सी॒ता॒स॒म्प्र॒त्तः । अ॒स॒म्प्र॒त्तो य॒ज्ञः । अ॒स॒म्प्र॒त्त
 इ॒त्य॒स॒म् – प्र॒त्तः । य॒ज्ञः स्यात् । स्यात् प्र । प्र तिष्ठ । तिष्ठेति ।
 इ॒त्ये॒व । ए॒व ब्रू॒यात् । ब्रू॒याद् वा॒चि । वा॒चि वै । वै य॒ज्ञः ।
 य॒ज्ञः श्रि॒तः । श्रि॒तो य॒त्र । य॒त्रै॒व । ए॒व य॒ज्ञः । य॒ज्ञः श्रि॒तः ।
 श्रि॒त॒स्त॒तः । त॒त ए॒व । ए॒वैन॑म् । ए॒न॒ꣳ स॒म् । स॒म् प्र । प्र यच्छति ।
 यच्छति॒ दे॒व । दे॒व स॒वि॒तः । स॒वि॒त॒रे॒तत् । ए॒तत् ते॑ ।
 ते प्र । प्रा॒ह । 50 (50/53)

T.S.2.6.9.3 - Kramam

आ॒हे॒ति॒ । इ॒त्या॒ह । आ॒ह प्र॒सू॒त्यै॑ । प्र॒सू॒त्यै॑ बृ॒ह॒स्प॒तिः॑ । प्र॒सू॒त्या
 इति॒ प्र – सू॒त्यै॑ । बृ॒ह॒स्प॒ति॒र् ब्र॒ह्मा॑ । ब्र॒ह्मे॒ति॒ । इ॒त्या॒ह । आ॒ह सः॑ ।
 स हि॑ । हि ब्र॒ह्मि॒ष्ठः॑ । ब्र॒ह्मि॒ष्ठः॑ सः । स य॒ज्ञम् । य॒ज्ञम् पा॒हि ।
 पा॒हि सः॑ । स य॒ज्ञ॒प॒ति॒म् । य॒ज्ञ॒प॒ति॒म् पा॒हि । य॒ज्ञ॒प॒ति॒मि॒ति॒
 य॒ज्ञ – प॒ति॒म् । पा॒हि सः॑ । स मा॒म् । मा॒म् पा॒हि । पा॒ही॒ति॒ ।

इ॒त्याह॑ । आ॒ह य॒ज्ञाय॑ । य॒ज्ञाय॑ यज॒मानाय॑ । यज॒मानाया॑त्म॒ने ।
 आ॒त्म॒ने ते॒भ्यः॑ । ते॒भ्य ए॒व । ए॒वाशि॑षम् । आ॒शि॒ष॒मा ।
 आ॒शि॒ष॒मि॒त्या - शि॑षम् । आ॒ शा॒स्ते॑ । शा॒स्तेऽना॑र्त्ये । अ॒ना॒र्त्या
 आ॒श्राव्य॑ । आ॒श्राव्या॑ह । आ॒श्राव्ये॑त्या - श्राव्य॑ । आ॒ह दे॒वान् ।
 दे॒वान् यज॑ । यजे॑ति । इति॑ ब्र॒ह्मवा॑दि॒नः । ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो वद॑न्ति ।
 ब्र॒ह्मवा॑दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म - वा॑दि॒नः । वद॑न्ती॒ष्टाः । इ॒ष्टा दे॒वताः॑ ।
 दे॒वता॑ अथ॑ । अथ॑ क॒तमे॑ । क॒तम॑ ए॒ते । ए॒ते दे॒वाः । दे॒वा इति॑ ।
 इति॑ छ॒न्दा॒सि॑ । छ॒न्दा॒सीति॑ । इति॑ ब्रू॒यात् । ब्रू॒याद् गा॒य॒त्रीम् ।
 गा॒य॒त्रीम् त्रि॒ष्टुभ॑म् । त्रि॒ष्टुभ॑म् जग॒तीम् । 51 (50/55)

T.S.2.6.9.4 - Kramam

जग॒तीमि॑ति । इत्यथो॑ । अथो॑ ख॒लु । अथो॑ इत्यथो॑ । ख॒ल्वाहुः॑ ।
 आ॒हुर् ब्रा॒ह्म॒णाः । ब्रा॒ह्म॒णा वै । वै छ॒न्दा॒सि॑ । छ॒न्दा॒सीति॑ ।
 इति॑ ता॒न् । ता॒ने॒व । ए॒व तत् । तद् यज॑ति । यज॑ति दे॒वाना॑म् ।
 दे॒वानां॑ वै । वा इ॒ष्टाः । इ॒ष्टा दे॒वताः॑ । दे॒वता॑ आ॒सन् । आ॒सन्न॑थ ।
 अथा॒ग्निः॑ । अ॒ग्निर् न । नोत् । उद॑ज्वलत् । अ॒ज्वल॑त् तम् ।

तम् दे॒वाः । दे॒वा आ॒हु॒तीभिः । आ॒हु॒तीभि॒रनू॒याजे॒षु ।
 आ॒हु॒तीभि॒रित्या॒हु॒ति – भिः । अ॒नू॒याजे॒ष्वनु ।
 अ॒नू॒याजे॒ष्वित्य॒नु – या॒जे॒षु । अ॒न्ववि॒न्दन् । अ॒वि॒न्दन् यत् ।
 यद॒नू॒याजा॒न् । अ॒नू॒याजा॒न् यज॑ति । अ॒नू॒याजा॒नित्य॒नु – या॒जान् ।
 यज॑त्य॒ग्निम् । अ॒ग्निमे॒व । ए॒व तत् । तथ् सम् । स॒मिन्धे॑ ।
 इ॒न्ध ए॒तदुः । ए॒तदु॒र् वै । वै नाम॑ । ना॒मासु॒रः । आ॒सु॒र आ॒सीत् ।
 आ॒सी॒थ् सः । स ए॒तर्हि॑ । ए॒तर्हि॑ य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्या॒शिष॑म् ।
 आ॒शिष॑मवृ॒ङ्क्त । आ॒शिष॑मि॒त्या – शिष॑म् । अ॒वृ॒ङ्क्त यत् ।
 यद् ब्रू॒यात् । ब्रू॒यादे॒तत् । ए॒तदु॒ । 52 (50/55)

T.S.2.6.9.5 - Kramam

उ द्या॒वापृ॒थि॒वी । द्या॒वापृ॒थि॒वी भ॒द्रम् । द्या॒वापृ॒थि॒वी इति॑
 द्या॒वा – पृ॒थि॒वी । भ॒द्रम॑भूत् । अ॒भू॒दिति॑ । इत्ये॒तदु॒म् । ए॒तदु॒मे॒व ।
 ए॒वा॒सु॒रम् । आ॒सु॒रं य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्या॒शिष॑म् । आ॒शिष॑म् ग॒मये॑त् ।
 आ॒शिष॑मि॒त्या – शिष॑म् । ग॒मये॑दि॒दम् । इ॒दम् द्या॒वापृ॒थि॒वी ।
 द्या॒वापृ॒थि॒वी भ॒द्रम् । द्या॒वापृ॒थि॒वी इति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒वी ।
 भ॒द्रम॑भूत् । अ॒भू॒दिति॑ । इत्ये॒व । ए॒व ब्रू॒यात् । ब्रू॒याद् यज॑मानम् ।

यज॑मानमे॒व । ए॒व य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्या॒शिष॑म् । आ॒शिष॑म् गमयति ।
 आ॒शिष॑मित्या॒ - शिष॑म् । गमय॑त्या॒र्द्धम् । आ॒र्द्धम् सू॒क्तवा॒कम् ।
 सू॒क्तवा॒कमु॒त । सू॒क्तवा॒कमि॒ति सू॒क्त - वा॒कम् । उ॒त न॒मोवा॒कम् ।
 न॒मोवा॒कमि॒ति । न॒मोवा॒कमि॒ति नमः॑ - वा॒कम् । इ॒त्याह॑ । आ॒हेद॑म् ।
 इ॒दम॑रा॒थस्म॑ । अ॒रा॒थस्मे॒ति । इ॒ति वा॒व । वा॒वैत॑त् । ए॒तदा॑ह ।
 आ॒होप॑श्रितः । उ॒पश्रि॑तो दि॒वः । उ॒पश्रि॑त इ॒त्युप॑ - श्रि॒तः ।
 दि॒वः पृ॒थि॒व्योः । पृ॒थि॒व्योरि॒ति । इ॒त्याह॑ । आ॒ह द्या॒वापृ॒थि॒व्योः ।
 द्या॒वापृ॒थि॒व्योर्. हि॑ । द्या॒वापृ॒थि॒व्योरि॒ति द्या॒वा-पृ॒थि॒व्योः । हि॑ य॒ज्ञः ।
 य॒ज्ञ उ॒पश्रि॑तः । उ॒पश्रि॑त ओ॒मन्व॑ती । उ॒पश्रि॑त इ॒त्युप॑ - श्रि॒तः ।
 ओ॒मन्व॑ती ते । ओ॒मन्व॑ती इ॒त्योम॑न् - व॒ती । तेऽस्मि॑न् । अ॒स्मिन् ।
 य॒ज्ञे । य॒ज्ञे यज॑मान । य॒ज॒मा॒न द्या॒वापृ॒थि॒वी । द्या॒वापृ॒थि॒वी स्ता॑म् ।
 द्या॒वापृ॒थि॒वी इ॒ति द्या॒वा - पृ॒थि॒वी । 53 (50/61)

T.S.2.6.9.6 - Kramam

स्ता॑मि॒ति । इ॒त्याह॑ । आ॒हाशि॑षम् । आ॒शिष॑मे॒व ।
 आ॒शिष॑मित्या॒ - शिष॑म् । ए॒वैता॑म् । ए॒तामा॑ । आ शा॑स्ते ।
 शा॑स्ते यत् । यद् ब्रू॑यात् । ब्रू॑याथ् सू॒पाव॑सा॒ना । सू॒पाव॑सा॒ना च॑ ।

सू॒पा॒व॒सा॒ने॒ति॒ सु॒ – उ॒पा॒व॒सा॒ना । च॒ स्व॒द्ध्य॒व॒सा॒ना ।
 स्व॒द्ध्य॒व॒सा॒ना च॒ । स्व॒द्ध्य॒व॒सा॒ने॒ति॒ सु॒ – अ॒द्ध्य॒व॒सा॒ना । चे॒ति॒ ।
 इति॒ प्र॒मा॒यु॒कः । प्र॒मा॒यु॒को॒ यज॑मा॒नः । प्र॒मा॒यु॒क इति॒ प्र – मा॒यु॒कः ।
 यज॑मा॒नः स्या॒त् । स्या॒द् यदा॒ । यदा॒ हि॒ । हि॒ प्र॒मी॒य॒ते ।
 प्र॒मी॒य॒ते ऽथ॑ । प्र॒मी॒य॒त इति॒ प्र – मी॒य॒ते । अ॒थे॒माम् ।
 इ॒मा॒मु॒पा॒व॒स्य॑ति॒ । उ॒पा॒व॒स्य॑ति॒ सू॒प॒च॒र॒णा ।
 उ॒पा॒व॒स्य॑तीत्यु॒प – अ॒व॒स्य॑ति॒ । सू॒प॒च॒र॒णा च॒ । सू॒प॒च॒र॒णे॒ति॒
 सु॒ – उ॒प॒च॒र॒णा । च॒ स्व॒धि॒च॒र॒णा । स्व॒धि॒च॒र॒णा च॒ । स्व॒धि॒च॒र॒णे॒ति॒
 सु॒ – अ॒धि॒च॒र॒णा । चे॒ति॒ । इत्ये॒व । ए॒व ब्रू॑यात् । ब्रू॒या॒द् व॒री॒य॒सी॒म् ।
 व॒री॒य॒सी॒मे॒व । ए॒वा॒स्मै॑ ॥ अ॒स्मै॒ ग॒व्यू॒ति॒म् । ग॒व्यू॒ति॒मा॒ । आ॒ शा॑स्ते ।
 शा॑स्ते न । न प्र॒मा॒यु॒कः । प्र॒मा॒यु॒को भ॑वति । प्र॒मा॒यु॒क
 इति॒ प्र – मा॒यु॒कः । भ॑वति तयोः॑ । तयो॑रा॒वि॒दि॒ । आ॒वि॒द्य॒ग्निः॑ ।
 आ॒वि॒दी॒त्या॑ ॥ – वि॒दि॒ । अ॒ग्नि॒रि॒दम् । इ॒दं ह॒विः॑ । ह॒वि॒रजु॑षत ।
 अ॒जु॑षतेति॒ । इत्या॑ह । आ॒ह याः॑ । या॒ अ॒या॒क्ष्म॑ ।
 अ॒या॒क्ष्म॑ दे॒वताः॑ ॥ 54 (50/60)

T.S.2.6.9.7- Kramam

दे॒वता॒स्ताः । ता अ॒रीर॒धाम । अ॒रीर॒धामेति॑ । इति॒ वाव । वावै॒तत् ।
 ए॒तदा॒ह । आ॒ह यत् । यन् न । न नि॒र्दि॒शेत् । नि॒र्दि॒शेत् प्र॒ति॒वेशम् ।
 नि॒र्दि॒शेदिति॑ निः – दि॒शेत् । प्र॒ति॒वेशं य॒ज्ञस्य॑ । प्र॒ति॒वेशमि॒ति
 प्र॒ति – वे॒शम् । य॒ज्ञस्या॒शीः । आ॒शीर् ग॒च्छेत् । आ॒शीरि॒त्या-शीः॑ ।
 ग॒च्छेदा॑ । आ शा॒स्ते । शा॒स्तेऽयम् । अयं य॒ज॒मानः॑ ।
 य॒ज॒मानोऽसौ॑ । अ॒सावि॒ति । इ॒त्याह॑ । आ॒ह नि॒र्दि॒श्य । नि॒र्दि॒श्यैव॑ ।
 नि॒र्दि॒श्येति॑ निः-दि॒श्य । ए॒वैनम्॑ । ए॒नं सु॒वर्गम्॑ । सु॒वर्गं लो॒कम् ।
 सु॒वर्गमि॒ति सु॒वः – गम् । लो॒कम् ग॒मय॑ति । ग॒मय॒त्यायुः॑ । आ॒यु॒रा ।
 आ शा॒स्ते । शा॒स्ते सु॒प्रजा॑स्त्वम् । सु॒प्रजा॑स्त्वमा । सु॒प्रजा॑स्त्वमि॒ति
 सु॒प्रजाः – त्वम् । आ शा॒स्ते । शा॒स्त इति॑ । इ॒त्याह॑ । आ॒हाशि॒षम् ।
 आ॒शि॒षमे॒व । आ॒शि॒षमि॒त्या – शि॒षम् । ए॒वैता॑म् । ए॒तामा॑ ।
 आ शा॒स्ते । शा॒स्ते स॒जात॑वनस्याम् । स॒जात॑वनस्यामा ।
 स॒जात॑वनस्यामि॒ति स॒जात॑ – व॒नस्याम्॑ । आ शा॒स्ते । शा॒स्त इति॑ ।
 इ॒त्याह॑ । आ॒ह प्रा॒णाः । प्रा॒णा वै । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः ।

वै स॒जा॒ताः । स॒जा॒ताः प्रा॒णान् । स॒जा॒ता इति स – जा॒ताः ।

प्रा॒णाने॒व ( ) । प्रा॒णानि॒ति प्र – अ॒नान् । ए॒व न । 55 (50/61)

T.S.2.6.9.8 - Kramam

ना॒न्तः । अ॒न्तरे॒ति । ए॒ति तत् । तद॒ग्निः । अ॒ग्निर् दे॒वः ।

दे॒वो दे॒वेभ्यः । दे॒वेभ्यो व॒नते । व॒नते व॒यम् । व॒यम॒ग्नेः ।

अ॒ग्नेर् मा॒नुषाः । मा॒नुषा इति । इ॒त्याह । आ॒हाग्निः । अ॒ग्निर् दे॒वेभ्यः ।

दे॒वेभ्यो व॒नुते । व॒नुते व॒यम् । व॒यम् म॒नुष्ये॑भ्यः । म॒नुष्ये॑भ्य इति ।

इति वा॒व । वा॒वैतत् । ए॒तदा॒ह । आ॒हेह । इ॒ह ग॒तिः । ग॒तिर् वा॒मस्य॑ ।

वा॒मस्ये॑दम् । इ॒दम् च । च न॒मः । न॒मो दे॒वेभ्यः । दे॒वेभ्य इति ।

इ॒त्याह । आ॒ह याः । याश्च॑ । चै॒व । ए॒व दे॒वताः॑ । दे॒वता॑ य॒जति॑ ।

य॒जति॑ याः । याश्च॑ । च न । न ता॒भ्यः । ता॒भ्य ए॒व । ए॒वोभ्यी॑भ्यः ।

उ॒भ्यी॑भ्यो न॒मः । न॒मस्क्रो॑ति । क॒रोत्या॑त्म॒नः ।

आ॒त्मनो॑ऽना॒र्त्ये॑ । अ॒ना॒र्त्या इ॒त्यना॒र्त्ये॑ ॥ 56 (46/46)

(श्रितः – ते प्र – त्रिष्टुभ – मेतद् – द्यावापृथिवी – या अयाक्ष्म
– प्राणानेव – षट्चत्वारिंशच्च) (A9)

T.S.2.6.10.1 - Kramam

दे॒वा वै । वै य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्य॑ स्व॒गाक॑र्तारि॒म् । स्व॒गाक॑र्तारि॒म् न ।
 स्व॒गाक॑र्तारि॒मिति॑ स्व॒गा – क॑र्तारि॒म् । नावि॑न्दन् । अ॒वि॒न्दन् ते ।
 ते श॒म्यु॑म् । श॒म्यु॑म् बा॒र्हस्प॑त्यम् । श॒म्यु॑मिति॑ शं – युम् ।
 बा॒र्हस्प॑त्यम॒ब्रुव॑न् । अ॒ब्रुव॑न्नि॒मम् । इ॒मम् नः॑ । नो य॒ज्ञम् ।
 य॒ज्ञꣳ स्व॒गा । स्व॒गा कुरु॑ । स्व॒गेति॑ स्व॒गा । कु॒र्विति॑ । इति॑ सः ।
 सोऽब्र॑वीत् । अ॒ब्रवी॑द् वर॒म् । वरं॑ वृ॒णै । वृ॒णै यत् । यदे॒व ।
 ए॒वाब्रा॑ह्म॒णोक्तः॑ । अ॒ब्राह्म॑णो॒क्तो ऽश्र॑द्धानः । अ॒ब्राह्म॑णो॒क्त
 इत्य॑ब्राह्म॒ण – उ॒क्तः । अ॒श्रद्धानो॑ यजा॒तै । अ॒श्रद्धान
 इत्य॑श्रत्–द॒धानः॑ । यजा॒तै सा । सा मे॑ । मे य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्या॑शीः ।
 आ॒शीर॑सत् । आ॒शीरि॑त्या – शीः । अ॒सदि॑ति । इति॑ तस्मा॒त् ।
 तस्मा॑द् यत् । यद॑ब्राह्म॒णोक्तः॑ । अ॒ब्राह्म॑णो॒क्तो ऽश्र॑द्धानः ।
 अ॒ब्राह्म॑णो॒क्त इत्य॑ब्राह्म॒ण – उ॒क्तः । अ॒श्रद्धानो॑ यज॒ते ।
 अ॒श्रद्धान॑ इत्य॑श्रत् – द॒धानः॑ । यज॒ते श॒म्यु॑म् । श॒म्यु॑मे॒व ।
 श॒म्यु॑मिति॑ शम् – युम् । ए॒व तस्य॑ । तस्य॑ बा॒र्हस्प॑त्यम् ।
 बा॒र्हस्प॑त्यं य॒ज्ञस्य॑ । य॒ज्ञस्या॑शीः । आ॒शीर् ग॑च्छति ।

आ॒शी॒रित्या॑ – शीः । ग॒च्छ॒त्येतत् । ए॒तन् म॒म । म॒मेति॑ । इ॒त्यब्र॑वीत् ।
 अ॒ब्र॒वीत् कि॒म् । कि॒म् मे॑ । मे॒ प्र॒जायाः॑ । प्र॒जाया॑ इति॑ ।
 प्र॒जाया॑ इति॑ प्र – जा॒याः । 57 (50/61)

T.S.2.6.10.2 - Kramam

इति॑ यः । योऽप॒गुरा॑तै । अ॒प॒गुरा॑तै श॒तेन॑ । अ॒प॒गुरा॑ता इ॒त्यप॑-गुरा॑तै ।
 श॒तेन॑ या॒तया॑त् । या॒तया॑द् यः । यो नि॒हन॑त् । नि॒हन॑त् स॒हस्रे॑ण ।
 नि॒हन॑दिति॑ नि – ह॒नत् । स॒हस्रे॑ण या॒तया॑त् । या॒तया॑द् यः ।
 यो लो॒हित॑म् । लो॒हित॑म् क॒रव॑त् । क॒रव॑द् या॒वतः॑ । या॒वतः॑ प्र॒स्क॒द्य ।
 प्र॒स्क॒द्य पा॒ञ्च॒सून् । प्र॒स्क॒द्येति॑ प्र – स्क॒द्य । पा॒ञ्च॒सून् स॒ङ्गृ॒ह्णात् ।
 स॒ङ्गृ॒ह्णात् ता॒वतः॑ । स॒ङ्गृ॒ह्णादि॑ति सं-गृ॒ह्णात् । ता॒वतः॑ स॒म्व॑त्स॒रान् ।
 स॒म्व॑त्स॒रान् पि॒तृलो॒कम् । स॒म्व॑त्स॒रानिति॑ सं – व॒त्स॒रान् ।
 पि॒तृलो॒कम् न । पि॒तृलो॒कमि॑ति पि॒तृ – लो॒कम् । न प्र । प्र जा॒नात् ।
 जा॒नादि॑ति । इति॑ तस्मा॑त् । तस्मा॑द् ब्रा॒ह्म॒णाय॑ । ब्रा॒ह्म॒णाय॑ न । नाप॑ ।
 अप॑ गुरे॒त । गुरे॒त न । न नि॑ । नि ह॒न्यात् । ह॒न्यान् न । न लो॒हित॑म् ।
 लो॒हित॑म् कुर्या॑त् । कुर्या॑दे॒ताव॑ता । ए॒ताव॑ता ह । है॒नसा॑ । ए॒नसा॑
 भ॒वति॑ । भ॒वति॑ तत् । तच्छ॒म्योः॑ । श॒म्यो॑रा । श॒म्यो॑रिति॑ शं-योः ।

आ वृणीमहे । वृणीमह इति । इत्याह । आह यज्ञम् । यज्ञमेव ।
एव तत् । तथ् स्वगा । स्वगा करोति । स्वगेति स्व – गा ।

करोति तत् । तच्छम्योः । 58 (50/58)

T.S.2.6.10.3 - Kramam

शम्योरा । शम्योरिति शम् – योः । आ वृणीमहे । वृणीमह इति ।
इत्याह । आह शम्युम् । शम्युमेव । शम्युमिति शम् – युम् ।
एव बारहस्पत्यम् । बारहस्पत्यम् भागधेयेन । भागधेयेन सम् ।
भागधेयेनेति भाग – धेयेन । समर्द्धयति । अर्द्धयति गातुम् ।
गातुं यज्ञाय । यज्ञाय गातुम् । गातुं यज्ञपतये । यज्ञपतय इति ।
यज्ञपतय इति यज्ञ – पतये । इत्याह । आहाशिषम् । आशिषमेव ।
आशिषमित्या – शिषम् । एवैताम् । एतामा । आ शास्ते ।
शास्ते सोमम् । सोमं यजति । यजति रेतः । रेत एव । एव तत् ।
तद् दधाति । दधाति त्वष्टारम् । त्वष्टारं यजति । यजति रेतः ।
रेत एव । एव हितम् । हितम् त्वष्टा । त्वष्टा रूपाणि । रूपाणि वि ।
वि करोति । करोति देवानाम् । देवानाम् पत्नीः । पत्नीर् यजति ।

य॒ज॒ति॒ मि॒थु॒न॒त्वा॒य । मि॒थु॒न॒त्वा॒या॒ग्नि॒म् । मि॒थु॒न॒त्वा॒ये॒ति॒
मि॒थु॒न – त्वा॒य । अ॒ग्नि॒म् गृ॒ह॒प॒ति॒म् । गृ॒ह॒प॒तिं॑ य॒ज॒ति ।
गृ॒ह॒प॒ति॒मि॒ति॒ गृ॒ह – प॒ति॒म् । य॒ज॒ति॒ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै । प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै॒ जा॒मि ।
प्र॒ति॒ष्ठि॒त्या॒ इति॑ प्र॒ति – स्थि॒त्यै । जा॒मि॒ वै । वा ए॒तत् ।
ए॒तद् य॒ज्ञ॒स्य॑ । य॒ज्ञ॒स्य॑ क्रि॒य॒ते ( ) । क्रि॒य॒ते॒ यत् । 59 (50/58)

T.S.2.6.10.4 - Kramam

यदा॑ज्ये॒न । आ॒ज्ये॒न॒ प्र॒या॒जाः । प्र॒या॒जा इ॒ज्य॒न्ते॑ । प्र॒या॒जा
इति॑ प्र – या॒जाः । इ॒ज्य॒न्त आ॒ज्ये॒न । आ॒ज्ये॒न प॒त्नी॒स॒म्य॑या॒जाः ।
प॒त्नी॒स॒म्य॑या॒जा ऋ॒च॒म् । प॒त्नी॒स॒म्य॑या॒जा इति॑ प॒त्नी – स॒म्य॑या॒जाः ।
ऋ॒च॒म॒नू॒च्य॑ । अ॒नू॒च्य॑ प॒त्नी॒स॒म्य॑या॒जाना॑म् । अ॒नू॒च्ये॒त्यनु॑ – उ॒च्य॑ ।
प॒त्नी॒स॒म्य॑या॒जाना॑मृ॒चा । प॒त्नी॒स॒म्य॑या॒जाना॑मि॒ति॒ प॒त्नी॒-स॒म्य॑या॒जाना॑म् ।
ऋ॒चा य॒ज॒ति॒ । य॒ज॒त्य॒जा॒मि॒त्वा॒य । अ॒जा॒मि॒त्वा॒याथो॑ ।
अ॒जा॒मि॒त्वा॒ये॒त्य॒जा॒मि – त्वा॒य । अथो॑ मि॒थु॒न॒त्वा॒य । अथो॑ इत्यथो॑ ।
मि॒थु॒न॒त्वा॒य प॒ङ्क्ति॑प्रा॒यणः॑ । मि॒थु॒न॒त्वा॒ये॒ति॒ मि॒थु॒न – त्वा॒य ।
प॒ङ्क्ति॑प्रा॒यणो॑ वै । प॒ङ्क्ति॑प्रा॒यण॑ इति॑ प॒ङ्क्ति – प्रा॒यणः॑ । वै य॒ज्ञः ।

य॒ज्ञः प॒ङ्क्त्यु॒दयनः॑ । प॒ङ्क्त्यु॒दयनः॑ पञ्च । प॒ङ्क्त्यु॒दयन॑ इति
 प॒ङ्क्ति - उ॒दयनः॑ । पञ्च प्रया॒जाः । प्रया॒जा इ॒ज्यन्ते॑ । प्रया॒जा
 इति॑ प्र - या॒जाः । इ॒ज्यन्ते॑ च॒त्वारः । च॒त्वारः प॒त्नीसम्॑या॒जाः ।
 प॒त्नीसम्॑या॒जाः समिष्ट॑य॒जुः । प॒त्नीसम्॑या॒जा इति॑
 प॒त्नी - सम्॑या॒जाः । समिष्ट॑य॒जुः पञ्च॒मम् । समिष्ट॑य॒जुरिति॑
 समिष्ट॑ - य॒जुः । पञ्च॒मम् प॒ङ्क्तिम् । प॒ङ्क्तिमे॒व । ए॒वानु॑ ।
 अनु॑ प्र॒यन्ति॑ । प्र॒यन्ति॑ प॒ङ्क्तिम् । प्र॒यन्तीति॑ प्र - यन्ति॑ । प॒ङ्क्तिम॑नु ।
 अनू॒त् । उद् यन्ति॑ । यन्तीति॑ यन्ति॑ ॥ 60 (33/46)

॥ (प्रजा॒याः - करो॑ति॒ तत् - क्रि॑यते - त्रय॑स्त्रि॒ञ्शच्च॑) (A10)

T.S.2.6.11.1 - Kramam

यु॒क्ष्वा हि॑ । हि दे॒वहू॑तमा॒न् । दे॒वहू॑तमा॒ञ् अश्वा॑न् । दे॒वहू॑तमा॒निति॑
 दे॒व - हू॑तमा॒न् । अश्वा॑ञ् अ॒ग्ने । अ॒ग्ने र॒थीः । र॒थीरि॑व । इ॒वेती॑व ॥
 नि हो॒ता ॥ हो॒ता पू॒र्व्यः । पू॒र्व्यः स॒दः । स॒द इति॑ स॒दः ॥ उ॒त नः॑ ।
 नो दे॒व । दे॒व दे॒वान् । दे॒वाञ् अ॒च्छ । अ॒च्छा वो॒चः । वो॒चो वि॒दुष्ट॑रः ।
 वि॒दुष्ट॑र इति॑ वि॒दुः - त॒रः ॥ श्र॒द् विश्वा॑ । विश्वा॑ वा॒र्या । वा॒र्या कृ॒धि ।
 कृ॒धीति॑ कृ॒धि ॥ त्व॑ ह । ह यत् । यद् यवि॑ष्ठ्य । यवि॑ष्ठ्य स॒हसः॑ ।

सहसः॑ सू॒नो । सू॒न॒वा॒हु॒त॒ । आ॒हु॒ते॒त्या॑ – हु॒त॒ ॥ ऋ॒ता॒वा॒ य॒ज्ञि॒यः॑ ।
 ऋ॒ता॒वे॒त्यृ॒त॒ – वा॑ । य॒ज्ञि॒यो॒ भुवः॑ । भुव॒ इति॑ भुवः॑ ॥ अ॒य॒म॒ग्निः॑ ।
 अ॒ग्निः॑ स॒ह॒स्रि॒णः॑ । स॒ह॒स्रि॒णो॒ वा॒ज॒स्य॑ । वा॒ज॒स्य॑ श॒ति॒नः॑ ।
 श॒ति॒न॒स्प॒तिः॑ । प॒ति॒रि॒ति॒ प॒तिः॑ ॥ मू॒र्द्धा॑ क॒विः॑ । क॒वी॒ रयी॑णाम् ।
 रयी॑णामि॒ति॒ रयी॑णाम् ॥ तम् ने॒मिम् । ने॒मि॒मृ॒भवः॑ । ऋ॒भ॒वो॒ यथा॑ ।
 यथा॑ । आ॒ न॒म॒स्व । न॒म॒स्व स॒हू॒ति॒भिः॑ । स॒हू॒ति॒भि॒रि॒ति॒ स॒हू॒ति॒-भिः॑ ॥
 ने॒दी॒यो॒ य॒ज्ञम् । य॒ज्ञ॒म॒ङ्गि॒रः॑ । 61 (50/52)

T.S.2.6.11.2 - Kramam

अ॒ङ्गि॒र॒ इत्य॑ङ्गि॒रः॑ ॥ तस्मै॑ नू॒नम् । नू॒न॒म॒भि॒द्य॒वे॑ । अ॒भि॒द्य॒वे॑ वा॒चा ।
 अ॒भि॒द्य॒व॒ इत्य॑भि – द्य॒वे॑ । वा॒चा वि॒रूप॑ । वि॒रूप॑ नित्यया॑ । वि॒रूपे॑ति॒
 वि – रूप॑ । नित्यये॑ति॒ नित्यया॑ ॥ वृ॒ष्णे॑ चो॒द॒स्व । चो॒द॒स्व सु॒ष्टु॒तिम् ।
 सु॒ष्टु॒ति॒मि॒ति॒ सु – स्तु॒तिम् ॥ क॒मु॒ । उ॒ स्वि॒त् । स्वि॒द॒स्य॑ ।
 अ॒स्य॑ से॒नया॑ । से॒नया॑ऽग्नेः॑ । अ॒ग्नेर् अ॒पा॒क॒च॒क्ष॒सः॑ । अ॒पा॒क॒च॒क्ष॒स॒
 इत्य॑पा॒क – च॒क्ष॒सः॑ ॥ प॒णि॒ङ्गो॒षु॑ । गो॒षु स्त॒राम॑हे । स्त॒राम॑ह इति॑
 स्त॒राम॑हे ॥ मा॒ नः॑ । नो॒ दे॒वा॒नाम् । दे॒वा॒नां वि॒शः॑ । वि॒शः॑
 प्र॒स्ना॒तीः॑ । प्र॒स्ना॒ती॒रि॒व । प्र॒स्ना॒ती॒रि॒ति॒ प्र – स्ना॒तीः॑ । इ॒वो॒स्राः॑ ।

उ॒स्रा इत्यु॒स्राः ॥ कृ॒शम् न । न हा॒सुः । हा॒सु॒र॒घ्नियाः ।
 अ॒घ्निय॒न्ना इत्य॒घ्नियाः ॥ मा नः । नः स॒म॒स्य । स॒म॒स्य दू॒ढ्यः ।
 दू॒ढ्यः परि॒द्वेष॒सः । परि॒द्वेष॒सो अ॒ह॒तिः । परि॒द्वेष॒स इति
 परि - द्वेष॒सः । अ॒ह॒तिरित्य॒ह॒तिः ॥ ऊ॒र्मिर् न । न ना॒वम् ।
 ना॒व॒मा । आ व॒धीत् । व॒धी॒दिति व॒धीत् ॥ नम॒स्ते । ते अ॒ग्ने ।
 अ॒ग्ने ओज॑से । ओज॑से गृ॒णन्ति । गृ॒णन्ति दे॒व । दे॒व कृ॒ष्टयः ।
 कृ॒ष्टय इति कृ॒ष्टयः ॥ अ॒मैर॒मि॒त्रम् ॥ 62 (50/54)

T.S.2.6.11.3 - Kramam

अ॒मि॒त्रम॒र्दय । अ॒र्दयेत्य॒र्दय ॥ कु॒वि॒त् सु । सु नः । नो ग॒वि॒ष्टये ।
 ग॒वि॒ष्टये॒ऽग्ने । ग॒वि॒ष्टय इति गो - इ॒ष्टये । अ॒ग्ने स॒म्वे॑षिषः ।
 स॒म्वे॑षिषो र॒यिम् । स॒म्वे॑षिष इति सं-वे॑षिषः । र॒यिमि॑ति र॒यिम् ॥
 उ॒रु॒कृ॒दु॒रु । उ॒रु॒कृ॒दि॒त्यु॒रु - कृ॒त् । उ॒रु णः । न॒स्कृ॒धि । कृ॒धी॒ति
 कृ॒धि ॥ मा नः । नो अ॒स्मिन् । अ॒स्मिन् म॒हा॒धने॑ । म॒हा॒धने॑ प॒रा ।
 म॒हा॒धन इति महा - ध॒ने । प॒रा वर्क् । वर्ग् भा॒रभृ॑त् ।
 भा॒रभृ॑द् यथा । भा॒रभृ॑दिति भार - भृ॒त् । य॒थेति॑ यथा ॥
 स॒म्वर्ग॑ स॒म् । स॒म्वर्ग॑मि॒ति सं - वर्ग॑म् । स॒ र॒यिम् ।

रयि॑म् जय॑ । जये॑ति जय॑ ॥ अ॒न्यम॑स्मत् । अ॒स्मद् भि॑यै ।
 भि॒या इ॒यम् । इ॒यम॑ग्ने॑ ॥ अ॒ग्ने सि॑षक्तु॑ । सि॑षक्तु॑ दु॒च्छुना॑ ॥
 दु॒च्छुने॑ति दु॒च्छुना॑ ॥ वर्द्धा॑ नः । नो॑ अम॑वत् । अम॑वच्छ॒वः ।
 अम॑वदि॒त्यम॑ – व॒त् । श॒व इति॑ श॒वः ॥ यस्या॑जुषत् । अ॒जुषन्
 नम॑स्विनः । नम॑स्विनः श॒मीम् । श॒मीम॑दुर्म॒खस्य॑ । अ॒दुर्म॑खस्य॒ वा ।
 अ॒दुर्म॑खस्ये॒त्यदुः॑ – म॒खस्य॑ । वेति॑ वा ॥ तम् घ॑ । घेत् । इ॒दग्निः॑ ।
 अ॒ग्निर् वृ॑धा । वृ॒धा ऽव॑ति । अ॒वती॑त्यवति ॥ पर॑स्या॒ अधि॑ ।
 अधि॑ सम्॒वतः॑ । 63 (50/58)

T.S.2.6.11.4 - Kramam

सम्॒वतो॑ ऽव॒रान् । सम्॒वत॑ इति॑ सं – वतः॑ । अ॒वरा॑ अ॒भि ।
 अ॒भ्या । आ॑ तर॑ । तरे॑ति तर॑ ॥ यन्ना॑हम् । अ॒हम॑स्मि । अ॒स्मि ता॑न् ।
 ता॑ अ॒व । अ॒वेत्य॑व ॥ वि॒द्मा हि॑ । हि॑ ते॑ । ते॑ पु॒रा । पु॒रा व॒यम् ।
 व॒यम॑ग्ने॑ । अ॒ग्ने पि॒तुः । पि॒तुर् यथा॑ । यथा॑ ऽव॒सः । अ॒वस॑
 इत्य॑वसः ॥ अ॒था ते॑ । ते॑ सु॒म्नम् । सु॒म्नमी॑महे । ई॒मह॑ इती॒महे ॥
 य उ॒ग्रः । उ॒ग्र इ॒व । इ॒व श॒र्यहा॑ । श॒र्यहा॑ ति॒ग्मशृ॑ङ्गः । श॒र्यहे॑ति
 श॒र्य – हा॑ । ति॒ग्मशृ॑ङ्गो न । ति॒ग्मशृ॑ङ्ग इति॑ ति॒ग्म – शृ॑ङ्गः ।

न व॒स्सगः॑ । व॒स्सग॑ इति॒ व॒स्सगः॑ ॥ अ॒ग्ने पु॒रः ।
 पु॒रो रु॒रोजि॑थ । रु॒रोजि॑थेति॒ रु॒रोजि॑थ ॥ स॒खायः॑ स॒म् । स॒म् वः॑ ।
 वः स॒म्यञ्च॑म् । स॒म्यञ्च॑मिष॒म् । इष॑ स्तो॒मम् । स्तो॒मम् च ।
 चा॒ग्नयै॑ । अ॒ग्नय॑ इत्य॒ग्नयै॑ ॥ व॒र्षि॑ष्ठाय॒ क्षिती॑नाम् । क्षि॒तीना॑मूर्जः ।
 ऊ॒र्जो न॒प्त्रे । न॒प्त्रे स॒हस्व॑ते । स॒हस्व॑त इति॒ स॒हस्व॑ते ॥
 स॒स्समि॑त् । स॒स्समि॑ति सं - स॒म् । इ॒द् यु॒वसे॑ ।
 यु॒वसे॑ वृ॒षन् ( ) । वृ॒षन्न॑ग्ने । अ॒ग्ने वि॒श्वानि॑ । वि॒श्वान्य॑र्यः ।
 अ॒र्य आ । ए॒त्या ॥ इ॒डस्प॑दे । प॒दे स॒म् । स॒मिद्ध्य॑से । इ॒द्ध्य॑से सः ।
 स नः॑ । नो॒ वसू॑नि । वसू॒न्या । आ भ॑र । भ॒रेति॑ भ॒र ॥
 प्र॒जाप॑ते सः । प्र॒जाप॑त इति॒ प्र॒जा - प॑ते । स वे॑द ।
 वे॒द सो॒मापू॑षणा । सो॒मापू॑षणे॒मौ । सो॒मापू॑षणेति॒ सो॒मा - पू॑षणा ।
 इ॒मौ दे॒वौ । दे॒वावि॑ति दे॒वौ ॥ 64 (69/75)

(य॒ज्ञ - म॒मै - र॒धि - वृ॒ष - त्रेका॑न्न वि॒शति॑श्च) (A11)

T.S.2.6.12.1 - Kramam

उ॒शन्त॑स्त्वा । त्वा ह॒वाम॑हे । ह॒वाम॑ह उ॒शन्तः॑ । उ॒शन्तः॑ स॒म् ।
 स॒मिधी॑महि । इ॒धीम॑हीती॒धीम॑हि ॥ उ॒शन्नु॑शतः । उ॒शत॑ आ ।

आ वह । वह पितृन् । पितृन् हविषे । हविषे अत्तवे ।
 अत्तव इत्यत्तवे ॥ त्वञ् सोम । सोम प्रचिकितः । प्रचिकितो मनीषा ।
 प्रचिकित इति प्र – चिकितः । मनीषा त्वम् । त्वञ् रजिष्ठम् ।
 रजिष्ठमनु । अनु नेषि । नेषि पन्थाम् । पन्थामिति पन्थाम् ॥
 तव प्रणीती । प्रणीती पितरः । प्रणीतीति प्र – नीती । पितरो नः ।
 न इन्दो । इन्दो देवेषु । इन्दो इतीन्दो । देवेषु रत्नम् । रत्नमभजन्त ।
 अभजन्त धीराः । धीरा इति धीराः ॥ त्वया हि । हि नः ।
 नः पितरः । पितरः सोम । सोम पूर्वे । पूर्वे कर्माणि ।
 कर्माणि चक्रुः । चक्रुः पवमान । पवमान धीराः । धीरा इति धीराः ॥
 वन्वन्नवातः । अवातः परिधीन् । परिधीर्ऽप । परिधीनिति
 परि – धीन् । अपोर्णु । ऊर्णु वीरेभिः । विरेभिरश्वैः ।
 अश्वैर् मघवा । मघवा भव । मघवेति मघ – वा ।

भवा नः । 65 (50/55)

T.S.2.6.12.2 - Kramam

न इति नः ॥ त्वञ् सोम । सोम पितृभिः । पितृभिः सम्विदानः ।
 पितृभिरिति पितृ – भिः । सम्विदानोऽनु ।

स॒म्वि॒दान॑ इति॑ सं – वि॒दानः॑ । अनु॑ द्यावा॑पृथि॒वी । द्यावा॑पृथि॒वी आ ।
द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ द्यावा॑ – पृथि॒वी । आ तत॑न्थ । तत॑न्थेति॑ तत॑न्थ ॥
तस्मै॑ ते । त इ॒न्दो । इ॒न्दो ह॒विषा॑ । इ॒न्दो इती॑न्दो । ह॒विषा॑ वि॒धेम ।
वि॒धेम व॒यम् । व॒य॑ स्याम॑ । स्याम॑ पत॒यः । पत॒यो रयी॑णाम् ।
रयी॑णामिति॑ रयी॑णाम् ॥ अग्नि॑ष्वात्ताः पि॒तरः ।
अग्नि॑ष्वात्ता इत्यग्नि॑ – स्वा॒त्ताः । पि॒तर आ । ए॒ह । इ॒ह गच्छ॑त ।
गच्छ॑त स॒दस्स॒दः । स॒दस्स॒दः स॒दत॑ । स॒दस्स॒द इति॑ स॒दः – स॒दः ।
स॒दत॑ सु॒प्रणी॑तयः । सु॒प्रणी॑तय इति॑ सु – प्र॒णीत॑यः ॥
अ॒त्ता ह॒वी॒षि । ह॒वी॒षि प्र॑य॒तानि॑ । प्र॑य॒तानि॑ ब॒र्हिषि॑ ।
प्र॑य॒तानी॑ति प्र – य॒तानि॑ । ब॒र्हिष्य॑थ । अ॒था र॒यिम् । र॒यि॒
सर्व॑वीरम् । सर्व॑वीरम् दधा॒तन॑ । सर्व॑वीरमिति॑ सर्व – वी॒रम् ।
दधा॒तने॑ति॑ दधा॒तन॑ ॥ ब॒र्हिष॑दः पि॒तरः । ब॒र्हिष॑द इति॑
ब॒र्हि – स॒दः । पि॒तर ऊ॒ती । ऊ॒त्यर्वा॑क् । अ॒र्वा॒गि॒मा । इ॒मा वः॑ ।
वो ह॒व्या । ह॒व्या च॑कृ॒म । च॑कृ॒मा जु॒षद्ध्व॑म् । जु॒षद्ध्व॑मिति॑
जु॒षद्ध्व॑म् ॥ त आ । आ ग॒त । ग॒ता॒वसा॑ । अ॒वसा॑ श॒न्तमे॑न ।

श॒न्त॒मे॒नाथ॑ । श॒न्त॒मे॒नेति॑ श॒म् – त॒मे॒न॒ । अ॒था॒स्म॒भ्यम्॑ ।

अ॒स्म॒भ्य॒ञ् श॒म् । अ॒स्म॒भ्य॒मित्य॒स्म – भ्य॒म् । 66 (50/61)

T.S.2.6.12.3 - Kramam

शं॑ योः । यो॒र॒र॒पः । अ॒र॒पो द॑धात । द॒धा॒तेति॑ द॒धात॑ ॥ आ ऽह॑म् ।

अ॒ह॒म् पि॒तृन् । पि॒तृन्त् सु॒वि॒द॒त्रान् । सु॒वि॒द॒त्राञ् अ॒वि॒त्थि॑सि ।

सु॒वि॒द॒त्रा॒निति॑ सु – वि॒द॒त्रान् । अ॒वि॒त्थि॑सि न॒पा॒तम् । न॒पा॒तम् च॑ ।

च वि॒क्र॒म॒णम् । वि॒क्र॒म॒णम् च॑ । वि॒क्र॒म॒ण॒मिति॑ वि – क्र॒म॒णम् ।

च वि॒ष्णोः॑ । वि॒ष्णो॒रिति॑ वि॒ष्णोः॑ ॥ ब॒र्हि॒षदो॑ ये । ब॒र्हि॒षद॑ इति॑

ब॒र्हि – सदः॑ । ये स्व॒धया॑ । स्व॒धया॑ सु॒तस्य॑ । स्व॒धयेति॑

स्व – धया॑ । सु॒तस्य॑ भ॒जन्त॑ । भ॒जन्त॑ पि॒त्वः । पि॒त्वस्ते॑ । त इ॒ह ।

इ॒हाग॑मि॒ष्ठाः । आ॒ग॒मि॒ष्ठा इत्या॑ – ग॒मि॒ष्ठाः ॥ उ॒प॒हू॒ताः पि॒तरः॑ ।

उ॒प॒हू॒ता इत्यु॑प – हू॒ताः । पि॒तरः॑ सो॒म्यासः॑ । सो॒म्यासो॑ ब॒र्हि॒ष्येषु॑ ।

ब॒र्हि॒ष्येषु॑ नि॒धिषु॑ । नि॒धिषु॑ प्रि॒येषु॑ । नि॒धिष्विति॑ नि – धिषु॑ ।

प्रि॒येष्विति॑ प्रि॒येषु॑ ॥ त आ॑ । आ ग॒मन्तु॑ । ग॒मन्तु॑ ते । त इ॒ह ।

इ॒ह श्रु॑वन्तु । श्रु॒वन्त्वधि॑ । अधि॑ ब्रु॒वन्तु॑ । ब्रु॒वन्तु॑ ते । ते अ॒वन्तु॑ ।

अ॒वन्त्व॒स्मान् । अ॒स्मा॒नित्य॒स्मान् ॥ उ॒दी॒रता॑म् । ई॒रता॑म॒वरे॑ ।

अ॒वर॒ उ॒त् । उ॒त् प॒रा॒सः । प॒रा॒स उ॒त् । उ॒न् म॒द्ध्य॒माः ।
 म॒द्ध्य॒माः पि॒तरः । पि॒तरः सो॒म्या॒सः । सो॒म्या॒स इति॑ सो॒म्या॒सः ॥
 अ॒सुं यै । 67 (50/56)

T.S.2.6.12.4 - Kramam

य ई॒युः । ई॒युर॒वृ॒काः । अ॒वृ॒का ऋ॒त॒ज्ञाः । ऋ॒त॒ज्ञा॒स्ते । ऋ॒त॒ज्ञा
 इत्यृ॒त – ज्ञाः । ते नः । नो ऽव॒न्तु । अ॒व॒न्तु पि॒तरः । पि॒तरो॒ ह॒वेषु॑ ।
 ह॒वेष्वि॒ति ह॒वेषु॑ ॥ इ॒दम् पि॒तृ॒भ्यः । पि॒तृ॒भ्यो नमः॑ । पि॒तृ॒भ्य इति॑
 पि॒तृ – भ्यः । नमो॑ अ॒स्तु । अ॒स्त्व॒द्य । अ॒द्य ये । ये पूर्वा॑सः ।
 पूर्वा॑सो ये । य उ॒प॒रा॒सः । उ॒प॒रा॒स ई॒युः । ई॒युरि॒ती॒युः ॥ ये पा॒र्थि॒वे ।
 पा॒र्थि॒वे रज॑सि । रज॑स्या । आ निष॑त्ताः । निष॑त्ता ये । निष॑त्ता इति॑
 नि – स॒त्ताः । ये वा । वा नू॒नम् । नू॒नं सु॒वृ॒जना॑सु । सु॒वृ॒जना॑सु
 वि॒क्षु । सु॒वृ॒जना॑स्वि॒ति सु – वृ॒जना॑सु । वि॒क्ष्वि॒ति वि॒क्षु ॥
 अ॒धा यथा॑ । यथा॑ नः । नः पि॒तरः । पि॒तरः प॒रा॒सः ।
 प॒रा॒सः प्र॒त्ना॑सः । प्र॒त्ना॑सो अ॒ग्ने । अ॒ग्न ऋ॒तम् । ऋ॒तमा॑शु॒षाणाः ।
 आ॒शु॒षाणा॑ इत्या॒शु॒षाणाः ॥ शु॒ची॒त् । इ॒दय॑न् । अ॒यन् दी॒धि॒तिम् ।

दी॒धि॒ति॒मु॒क्थ॒शा॒सः । उ॒क्थ॒शा॒सः क्षा॒म । उ॒क्थ॒शा॒स
इ॒त्यु॒क्थ – शा॒सः । क्षा॒मा भि॒न्दन्तः । भि॒न्दन्तो अ॒रु॒णीः ।
अ॒रु॒णी॒रप॒ । अप॒ व्र॒न् । व्र॒न्निति॑ व्र॒न् ॥ यद॒ग्ने ।

अ॒ग्ने क॒व्य॒वा॒हन॒ । 68 (50/55)

T.S.2.6.12.5 - Kramam

क॒व्य॒वा॒हन॒ पि॒तृन् । क॒व्य॒वा॒हने॑ति॒ क॒व्य – वा॒हन॒ । पि॒तृन् यक्षि॑ ।
यक्ष्य॑ता॒वृ॒धः । ऋ॒ता॒वृ॒ध इ॒त्यृ॒त – वृ॒धः ॥ प्र॒ च । च॒ ह॒व्यानि॑ ।
ह॒व्यानि॑ वक्ष्य॑सि । वक्ष्य॑सि दे॒वेभ्यः॑ । दे॒वेभ्यश्च॑ । च॒ पि॒तृभ्यः॑ ।
पि॒तृभ्य॒ आ । पि॒तृभ्य॒ इति॑ पि॒तृ – भ्यः॑ । ए॒त्या ॥ त्वम॒ग्ने ।
अ॒ग्न ई॒डितः॑ । ई॒डितो॑ जा॒तवे॑दः । जा॒तवे॑दोऽवा॒ट् । जा॒तवे॑द इति॑
जा॒त – वे॒दः । अ॒वा॒ड् ह॒व्यानि॑ । ह॒व्यानि॑ सु॒रभी॑णि । सु॒रभी॑णि कृ॒त्वा ।
कृ॒त्वेति॑ कृ॒त्वा ॥ प्रा॒दाः । अ॒दाः पि॒तृभ्यः॑ । पि॒तृभ्यः॑ स्व॒धया॑ ॥
पि॒तृभ्य॒ इति॑ पि॒तृ – भ्यः॑ । स्व॒धया॒ ते । स्व॒धये॑ति॒ स्व – धया॑ ॥
ते अ॒क्षन् । अ॒क्षन्ना॒द्धि । अ॒द्धि त्वम् । त्वम् दे॒व । दे॒व प्र॑य॒ता ।
प्र॑य॒ता ह॒वीष्णि॑ । प्र॒यते॑ति॒ प्र – य॒ता । ह॒वीष्णि॑ति॒ ह॒वीष्णि॑ ॥

मा॒तली॑ क॒व्यैः । क॒व्यैर् य॒मः । य॒मो अ॒ङ्गि॒रो॒भिः । अ॒ङ्गि॒रो॒भिर्
 बृ॒ह॒स्प॒तिः । अ॒ङ्गि॒रो॒भिरि॒त्य॒ङ्गि॒रः – भिः । बृ॒ह॒स्प॒तिर् ऋ॒क्व॒भिः ।
 ऋ॒क्व॒भिर् वा॒वृ॒धा॒नः । ऋ॒क्व॒भिरि॒त्यृ॒क्व – भिः । वा॒वृ॒धा॒न इति॑
 वा॒वृ॒धा॒नः ॥ या॒७श्च॑ । च॒ दे॒वाः । दे॒वा वा॒वृ॒धुः । वा॒वृ॒धुर् ये । ये च॑ ।
 च॒ दे॒वान् । दे॒वान्थ् स्वा॒हा ॥ स्वा॒हा॒ऽन्ये । अ॒न्ये स्व॒धया॑ ।
 स्व॒धया॒ऽन्ये । स्व॒धये॑ति॒ स्व – धया॑ । अ॒न्ये म॑दन्ति ।
 म॑दन्तीति॒ म॑दन्ति ॥ 69 (50/59)

T.S.2.6.12.6 - Kramam

इ॒मं य॑म । य॒म प्र॒स्तर॑म् । प्र॒स्तर॑मा । प्र॒स्तर॑मि॒ति प्र – स्तर॑म् ।
 आ॒ हि । हि॒ सी॒द । सी॒दा॒ङ्गि॒रो॒भिः । अ॒ङ्गि॒रो॒भिः पि॒तृ॒भिः ।
 अ॒ङ्गि॒रो॒भिरि॒त्य॒ङ्गि॒रः – भिः । पि॒तृ॒भिः स॒म्वि॑दा॒नः । पि॒तृ॒भिरि॒ति
 पि॒तृ – भिः । स॒म्वि॑दा॒न इति॑ सं – वि॒दा॒नः ॥ आ॒ त्वा ॥
 त्वा॒ मन्त्राः॑ । मन्त्राः॑ क॒वि॒श॒स्ताः । क॒वि॒श॒स्ता वह॑न्तु । क॒वि॒श॒स्ता
 इति॑ क॒वि – श॒स्ताः । वह॑न्त्वे॒ना । ए॒ना रा॒जन् । रा॒जन् ह॒विषा॑ ।
 ह॒विषा॑ मा॒दय॑स्व । मा॒दय॑स्वे॒ति मा॒दय॑स्व ॥ अ॒ङ्गि॒रो॒भिरा॑ ।
 अ॒ङ्गि॒रो॒भिरि॒त्य॒ङ्गि॒रः – भिः । आ॒ ग॒हि । ग॒हि य॒ज्ञि॒ये॒भिः ।

य॒ज्ञिये॑भिर् य॒म । य॒म वै॒रूपैः॑ । वै॒रूपै॑रि॒ह । इ॒ह मा॑दयस्व ।
 मा॒दय॑स्वेति॒ मादय॑स्व ॥ वि॒वस्व॑न्त॒ हुवे॑ । हु॒वे यः॑ । यः पि॒ता ।
 पि॒ता ते॑ ॥ तेऽस्मि॑न् । अ॒स्मिन् य॒ज्ञे । य॒ज्ञे ब॒र्हिषि॑ । ब॒र्हिष्या॑ ।
 आ नि॒षद्य॑ । नि॒षद्ये॑ति नि – सद्य॑ ॥ अ॒ङ्गिर॑सो नः । नः पि॒तरः॑ ।
 पि॒तरो न॑वग्वाः । न॒वग्वा अ॑थर्वाणः । अ॒थर्वा॑णो भृ॒गवः॑ ।
 भृ॒गवः सो॒म्यासः॑ । सो॒म्यास॑ इति॒ सोम्या॑सः ॥ तेषां॑ व॒यम् ।
 व॒यं सु॒मतौ॑ । सु॒मतौ य॒ज्ञिया॑नाम् । सु॒मता॑विति॒ सु – म॒तौ ।
 य॒ज्ञिया॑नामपि । अपि॒ भ॒द्रे । भ॒द्रे सौ॑म॒नसे॑ ( ) । सौ॒म॒नसे॑ स्या॒म ।
 स्या॒मेति॑ स्या॒म ॥ 70 (51/57)

(भ॒वा – ऽस्म॒भ्य – म॒सुं – यँ॑द॒ग्ने – म॒दन्ति॑ – सौ॒म॒नस॑ –
 ए॒कं च॑) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(स॒मि॒ध - श्र॒क्षु॒षी - प्र॒जा॒प॒ति॒रा॒ज्यं - दे॒व॒स्य॒ स्फ्यं - ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो
ऽद्भि - र॒ग्ने॒स्त्रयो - म॒नुः पृ॒थि॒व्याः - प॒श॒वो - ऽग्नी॒धे - दे॒वा वै
य॒ज्ञ॒स्य - यु॒क्ष्वो - श॒न्त॒स्त्वा - द्वा॒द॒श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(स॒मि॒धो - या॒ज्या - तस्मा॒न्न॒भा॒ग - हि त॒म॒न्वि - त्या॒ह प्र॒जा वा
- आ॒हे॒त्या॒ह - यु॒क्ष्वा हि - स॒प्त॒तिः)

First and Last Padam of Sixth Prasnam of Kandam 2 :-

(स॒मि॒धः - सौ॒म॒न॒से स्या॒म)

Kanda Korvai with starting Padams of Six Prasnas of Kandam 2 :-

(वा॒य॒व्यं - प्र॒जा॒प॒ति - रा॒दि॒त्ये॒भ्यो - दे॒वा - वि॒श्व॒रूपः -
स॒मि॒धः - षट्)

॥ हरिः ओं ॥

॥ इति द्वितीय काण्डे षष्ठप्रश्नः - क्रम पाठः समाप्तः ॥

॥ इति द्वितीयं काण्डम् ॥

द्वितीय काण्डे – षष्ठः प्रश्नः – (TS 2.6)

Details of Panchati, Padam and Krama Vaakyam for

Kandam 2 , Prasanam 6 (TS 2.6)

	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Anuvakam 1	7	335	397
Anuvakam 2	6	302	370
Anuvakam 3	6	282	333
Anuvakam 4	4	183	214
Anuvakam 5	6	317	367
Anuvakam 6	6	287	330
Anuvakam 7	6	284	344
Anuvakam 8	7	344	385
Anuvakam 9	8	396	452
Anuvakam 10	4	183	223
Anuvakam 11	4	219	239
Anuvakam 12	6	301	343
Total →	70	3433	3997

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 2.6)

Details of Anuvakam, Panchati , Padam and

Krama Vaakyam for Kandam 2

(2.1 to 2.6)

	Anuvakam	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Prasna 1	11	65	3278	3773
Prasna 2	12	71	3526	4234
Prasna 3	14	56	2965	3384
Prasna 4	14	48	2406	2696
Prasna 5	12	74	3665	4301
Prasna 6	12	70	3433	3997
Totals	75	384	19273	22385